

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Στατιστική Πρωτεύουσα

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή
στη Βόρεια Ελλάδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2025

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Στατιστική Πρωτεύουσα

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή
στη Βόρεια Ελλάδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2025

00

Συντονισμός έκδοσης

Απόστολος Κασάπης,
Διευθυντής Αυτοτελούς Γραφείου Προέδρου Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

Συντακτική ομάδα

Αυτοτελές Γραφείο Προέδρου
Απόστολος Κασάπης, Διευθυντής
Γεωργία Λύτρα, Ειδική σύμβουλος
Κατερίνα Μυρτώ Τζιβάρα, Ειδική συνεργάτης

Αυτοτελές Γραφείο Τύπου
Αναστασία Στάμου

Διεύθυνση Στατιστικών Επιχειρήσεων
Χριστίνα Καραμχαλάκου, Προϊσταμένη Διεύθυνσης

Τμήμα Διεθνούς Συνεργασίας και Δημοσίων Σχέσεων
Κατερίνα Καλιώτη, Προϊσταμένη

Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας και Τυπογραφικής Διαμόρφωσης Εκδόσεων
Βιολέττα Ντούνια, Προϊσταμένη

Χάρτες

Τμήμα Χαρτογραφίας και Γεωχωρικών Δεδομένων
Χρήστος Σταύρου, Προϊστάμενος

Δημιουργικός σχεδιασμός

Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας και Τυπογραφικής Διαμόρφωσης Εκδόσεων
Βιολέττα Ντούνια, Προϊσταμένη
Βασιλική Αβαρικιώτη

Επιμέλεια - διόρθωση

Τμήμα Επιμέλειας Εκδόσεων και Μεταφράσεων
Κωνσταντίνος Καμπανάκης, Προϊστάμενος
Γεωργία Δημητρακοπούλου
Μαρίνα Κολιτσοπούλου

Λευκός Πύργος.
Πηγή: Sandsun

ISBN: 978-618-5884-10-9

9 786185 884109

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	12
Χρονολόγιο	16
Θεσσαλονίκη: Στατιστική και Ιστορία	26
Στατιστική Παιδεία	44
ΕΛΣΤΑΤ και Πανεπιστήμια	50
ΕΛΣΤΑΤ στη ΔΕΘ	58
ΕΛΣΤΑΤ και ευρύ κοινό	74
ΕΛΣΤΑΤ και νέα γενιά	84
Η Στατιστική Υπηρεσία Βορείου Ελλάδος	94
Πηγές - Βιβλιογραφία - Ευχαριστίες	98

01

*Η Ροτόντα, κτισμένη στα χρόνια του καίσαρα Γαλέριου, περίπου 306 μ.Χ.,
Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.
Πηγή: wirestock*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Θεσσαλονίκη από την ίδρυσή της αποτελεί αδιάλειπτα σημείο συγκέντρωσης και ώσμωσης διαφορετικών κόσμων και πολιτισμών, καθώς και των δραστηριοτήτων αυτών. Αποτελεί πρωταρχικό παράδειγμα πόλης που παρέμεινε ζωντανή και εξελίχθηκε στους αιώνες επειδή κατάφερε να προσαρμοστεί και να δημιουργήσει νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα, που με τη σειρά τους την κατέστησαν κέντρο συνάντησης και δημιουργίας σε κάθε εποχή.

Οι δημόσιες στατιστικές, επιφορτισμένες με την καταγραφή, ταξινόμηση και μέτρηση όλων των πτυχών της ανθρώπινης δραστηριότητας, βρίσκονται σε ένα σημείο καμπής που χαρακτηρίζεται από το αίτημα ικανοποίησης των αναγκών των πολιτών σε άμεση και έγκυρη πληροφορία σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από γεωπολιτικές ανακατατάξεις, αλλαγές στους τρόπους, τόπους και χρόνους του επιχειρείν, της παροχής εργασίας αλλά και στις κατηγορίες αυτής, καθώς και καθιέρωση νέων μέσων, μεθόδων και συνηθειών στις συναλλαγές. Πολλές από αυτές τις εξελίξεις αποτελούν άμεσα απότοκα της αλματώδους τεχνολογικής προόδου που έχει συντελεστεί παγκοσμίως τα τελευταία χρόνια.

Τα τελευταία χρόνια ο τρόπος με τον οποίο καταρτίζονται οι δημόσιες στατιστικές εξελίσσεται όσο ραγδαία αλλάζει και ο κόσμος μας. Αλλάζουν οι τεχνολογίες, αλλάζει ακόμα

και ο τρόπος που μας βλέπουν οι πολίτες. Όσο παράγουμε δημόσιες στατιστικές δεν είμαστε μόνοι πια. Υπάρχουν ανταγωνιστές, δημόσιοι και ιδιωτικοί, ταχύτεροι, πιο ευέλικτοι, με περισσότερους πόρους.

Ευτυχώς οι δραματικές αυτές αλλαγές δεν είναι μόνο πηγή πολυπλοκότητας αλλά και νέων δεδομένων, η στατιστική αξιοποίηση των οποίων μπορεί να προσφέρει πολύτιμη και άμεση πληροφορία στους πολίτες και στους ασκούντες πολιτική. Παρ' όλα αυτά, οι στατιστικές υπηρεσίες χρειάζεται να επενδύσουν στο να αποκτήσουν τις απαραίτητες δυνατότητες, να καλλιεργήσουν τις απαραίτητες συνέργειες και να μείνουν ευέλικτες, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις –ακόμα άγνωστες– ανάγκες σε δεδομένα στο μέλλον. Η ίδια η εξέλιξη του κόσμου και των κοινωνιών μας είναι αυτή που δημιουργεί τον πλούτο των δεδομένων που χρησιμοποιούμε για να παράξουμε δημόσιες στατιστικές. Την ίδια στιγμή, η παροχή ποιοτικής πληροφορίας για τις κοινωνίες μας είναι αυτή που παράγει έναν κόσμο καλύτερο μέσω της άσκησης καλύτερων πολιτικών.

Η πορεία της Θεσσαλονίκης στους αιώνες μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο εξέλιξης, προσαρμογής, ανθεκτικότητας και επιβίωσης και για τις επίσημες στατιστικές. Μια πόλη που διαχρονικά παρήγαγε συγκριτικά πλεονεκτήματα και, εν τέλει, καλύτερη ζωή σε σχέση με άλλα

Αρχείο: Παναγιώτης Στόλης, FOTOCREATIONS

αστικά κέντρα, που γνώρισαν την παρακμή. Αυτός φαίνεται πως είναι και ο λόγος που πριν από δέκα χρόνια επέλεξα τη Θεσσαλονίκη ως το πεδίο της ανάπτυξης πρωτοπόρων

προσεγγίσεων στην επαφή της ΕΛΣΤΑΤ με πολίτες όλων των ηλικιών και ως τη ναυαρχίδα μας για την ανάδειξη της στρατηγικής μας για την ανάπτυξη της στατιστικής παιδείας.

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος
Πρόεδρος της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

02

Χρονολόγιο

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), στο πλαίσιο της αποστολής της για τη διάδοση της αξίας των επίσημων στατιστικών και της στρατηγικής της για την ενίσχυση της στατιστικής παιδείας, αναπτύσσει και υλοποιεί μια σειρά δράσεων σε όλη τη χώρα, με πολλές από αυτές να επικεντρώνονται στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην καλλιέργεια στατιστικής αντίληψης και στη σύνδεση των νέων με τον κόσμο των δεδομένων. Παράλληλα, μέσω πολύπλευρων συνεργασιών με πανεπιστημιακούς και επιστημονικούς, κοινωνικούς και αυτοδιοικητικούς φορείς, η ΕΛΣΤΑΤ προωθεί, μεταξύ άλλων, την κατανόηση και την επαναχρησιμοποίηση των στατιστικών στοιχείων ως ανοικτών δεδομένων, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την καινοτομία. Τέλος, η σταθερή παρουσία της με περίπτερο στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) αποτελεί διαχρονικό σημείο επαφής με το ευρύ κοινό. Στο χρονολόγιο που ακολουθεί, παρουσιάζονται συνοπτικά οι σημαντικότερες πρωτοβουλίες της ΕΛΣΤΑΤ στην περιοχή τα τελευταία χρόνια.

2016

Υιοθέτηση από την ΕΛΣΤΑΤ της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα.

Συμμετοχή στην 81η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ).

2017

Συμμετοχή στην 82η ΔΕΘ.

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στο 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων.

Σχεδιασμός και έναρξη δράσεων της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα.

2018

Συμμετοχή στην 83η ΔΕΘ:

- Προβολή για πρώτη φορά της Στρατηγικής της ΕΛΣΤΑΤ για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα.

2018

συνέχεια

2019

- Έναρξη εκπαιδευτικών παρουσιάσεων σε σχολεία όλων των βαθμίδων, σε χώρο στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ ειδικά διαμορφωμένο για τη φιλοξενία των μαθητών.
- Παρουσίαση για πρώτη φορά εκπαιδευτικού υλικού όπως τα εκπαιδευτικά τετράδια θεωρίας και ασκήσεων της ΕΛΣΤΑΤ «Οι αριθμοί και η ζωή μας», καθώς και ενημέρωση για την προώθηση του Πανελληνίου Διαγωνισμού στη Στατιστική.

Συμμετοχή στην 84η ΔΕΘ.

Πιστοποίηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) με το European Master in Official Statistics (EMOS). Συγκεκριμένα, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών απέκτησε επίσημα αυτήν την αναγνώριση, επιβεβαιώνοντας την ποιότητα και το διεθνές κύρος του προγράμματος.

Έναρξη διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS του πανεπιστημίου.

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας των δύο φορέων.

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στο επιστημονικό συνέδριο «Conference of the International Federation of Classification Societies», που διοργάνωσε το International Federation of Classification Societies (IFCS) σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και την Ελληνική Εταιρεία Ανάλυσης Δεδομένων.

Υλοποιήθηκαν όλες οι απαιτούμενες εργασίες για τη διαμόρφωση ενός ειδικά σχεδιασμένου και ασφαλούς χώρου υποδοχής μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών στις εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Στατιστικής Βορείου Ελλάδος.

Πραγματοποιήθηκαν τα επίσημα εγκαίνια των εκπαιδευτικών παρουσιάσεων με την παρουσία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.

2019

συνέχεια

Έκτοτε, κάθε χρόνο, μαθητές σχολείων από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Στατιστικής Βορείου Ελλάδος και παρακολουθούν εκπαιδευτικές παρουσιάσεις.

Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε στην 50ή Σύνοδο της Στατιστικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών (UNStatCom), συνεισφέροντας, στην εκστρατεία «Why better data make better lives?», ένα βίντεο που δημιουργήθηκε με τη συμβολή σχολείων από όλη την Ελλάδα. Μεταξύ αυτών, συμμετείχαν δύο σχολεία από την Κεντρική Μακεδονία (το 4ο Γενικό Λύκειο Σταυρούπολης και το Λύκειο του Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης).

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ εκφώνησε την κεντρική ομιλία στην τελετή ορκωμοσίας των αποφοίτων του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ.

Η ΕΛΣΤΑΤ συμβάλλει στη στήριξη σχολείων με περιορισμένους πόρους, δημιουργώντας γέφυρες συνεργασίας και ενισχύοντας την εκπαιδευτική διαδικασία. Στο πλαίσιο της δωρεάς μη χρησιμοποιούμενου αλλά λειτουργικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων σχολείων, στάλθηκε ηλεκτρονικός εξοπλισμός στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

2020

Συνεχίστηκαν οι διαλέξεις στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS. Επίσης, εκπονήθηκαν διπλωματικές εργασίες και πραγματοποιήθηκε πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος.

Στη θέση της μαιωθείσας 85ης ΔΕΘ, προγραμματίστηκε το «Thessaloniki Helexpo Forum», στο οποίο ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ ήταν προσκεκλημένος ομιλητής.

2021

Συμμετοχή στην 85η ΔΕΘ.

Συνέχιση των διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS.

Αποστολή έντυπου εκπαιδευτικού υλικού και αφισών με infographics της ΕΛΣΤΑΤ στις σχολικές βιβλιοθήκες τόσο των σχολείων που επισκέφθηκαν την ΕΛΣΤΑΤ, όσο και αυτών που αιτήθηκαν την αποστολή σχετικού υλικού, προκειμένου να αναρτηθεί στις σχολικές αίθουσες.

2022

Συμμετοχή στην 86η ΔΕΘ.

Συνέχιση των διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS, καθώς και εκπόνηση διπλωματικών εργασιών και πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος.

Εργασίες φοιτητών του ΑΠΘ από το πρόγραμμα EMOS παρουσιάστηκαν στο συνέδριο «European Conference on Quality in Official Statistics (Q 2022)», στο Βίλνιους της Λιθουανίας. Η ΕΛΣΤΑΤ κάλυψε το κόστος συμμετοχής δύο φοιτητριών και έτσι τους δόθηκε η ευκαιρία να αναδείξουν την εργασία τους, να έλθουν σε επικοινωνία με άλλους επιστήμονες, καθώς και να ενημερωθούν για τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα των επίσημων στατιστικών, όπως αυτές παρουσιάζονται σε συνέδρια.

Στον πανευρωπαϊκό διαγωνισμό της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) για διπλωματικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του EMOS, το ΑΠΘ και η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχαν με τρεις διπλωματικές εργασίες, η μία εκ των οποίων κατατάχθηκε στις 6 καλύτερες διπλωματικές εργασίες στην κατηγορία «Μεθοδολογία και Καινοτομία στις Επίσημες Στατιστικές».

2023

Το Γυμνάσιο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης κατέλαβε τη 2η θέση, στην κατηγορία «Γυμνάσια», στον ετήσιο (5ο) Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική, τον οποίο διοργανώνει η Eurostat.

Συμμετοχή στην 87η ΔΕΘ.

Στο συνέδριο της Eurostat «New Techniques and Technologies for Statistics – NTTS» («Νέες Τεχνικές και Τεχνολογίες για τις Στατιστικές») στις Βρυξέλλες, η συγγραφέας της διπλωματικής εργασίας «Development of methodology for automated crop mapping in Greece using Normal Networks and Sentinel-2 satellite imagery», που κατέκτησε την 6η θέση στον πανευρωπαϊκό διαγωνισμό της Eurostat για διπλωματικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του EMOS, προσκλήθηκε και παρουσίασε την εργασία της (με πλήρη κάλυψη εξόδων από την ΕΛΣΤΑΤ).

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στο συνέδριο «10th International Workshop on Applied Probability, IWAP2023», το οποίο διεξήχθη υπό την αιγίδα του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ. Στη συνεδρία με τίτλο «Official Statistics» («Επίσημες Στατιστικές») συμμετείχαν ως ομιλητές τέσσερις πιστοποιημένοι με EMOS απόφοιτοι του ΑΠΘ.

Ανανέωση της πιστοποίησης με EMOS του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ έως το 2028.

Συνέχιση των διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS.

Το Γυμνάσιο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης κατέκτησε την πρώτη θέση στον ετήσιο (6ο) Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική, τον οποίο διοργανώνει η Eurostat.

2024

Συμμετοχή στην 88η ΔΕΘ.

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε ως κεντρικός ομιλητής στην ημερίδα «Open Data Day 2024», που διοργάνωσε το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Σίνδος). Ο τίτλος της εισήγησής του ήταν: «Οι ευρωπαϊκές επίσημες στατιστικές στο σταυροδρόμι των ανοικτών δεδομένων».

Αποστολή ενημερωτικού υλικού της ΕΛΣΤΑΤ προς διάθεση στους συμμετέχοντες και παρουσία αντιπροσωπείας της ΕΛΣΤΑΤ στο 12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων, που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη.

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε ως ομιλητής στην εκδήλωση με θέμα «Workshop “Open Data”: Αξιοποίηση των Ανοικτών Δεδομένων προς όφελος της Κοινωνίας», που διοργανώθηκε από την Αντιπεριφέρεια Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η παρουσίαση των τελευταίων εξελίξεων στον τομέα των ανοικτών δεδομένων και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκών, επαγγελματιών και φορέων του δημόσιου τομέα.

Συνέχιση των διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS, καθώς και εκπόνηση διπλωματικών εργασιών και πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος.

Εργασίες φοιτητών του ΑΠΘ από το πρόγραμμα EMOS παρουσιάστηκαν στο συνέδριο «European Conference on Quality in Official Statistics (Q 2024)», στο Εστορίλ της Πορτογαλίας. Η ΕΛΣΤΑΤ κάλυψε το κόστος συμμετοχής δύο φοιτητριών και έτσι τους δόθηκε η ευκαιρία να αναδείξουν την εργασία τους, να έλθουν σε επικοινωνία με άλλους επιστήμονες, καθώς και να ενημερωθούν για τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα των επίσημων στατιστικών, όπως αυτές παρουσιάζονται σε συνέδρια.

2024

συνέχεια

2025

Το Γυμνάσιο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης κατέλαβε την πρώτη θέση στην κατηγορία «Γυμνάσια», και το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατέλαβε την πέμπτη θέση στην κατηγορία «Λύκεια», στον ετήσιο (7ο) Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική, τον οποίο διοργανώνει η Eurostat.

Συμμετοχή στην 89η ΔΕΘ.

Συνέχιση των διαλέξεων στο ΑΠΘ για τις «Επίσημες Στατιστικές», από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης EMOS.

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στην ημερίδα «Open Data Day 2025: Αντιμετώπιση σύγχρονων προκλήσεων με ανοικτά δεδομένα: Παρουσίαση του Διαγωνισμού OpenUp Thessaloniki Climate 2025», στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Σίνδος). Ο τίτλος της εισήγησής του ήταν: «Υψηλής αξίας ανοικτά δεδομένα και οι προκλήσεις της ΕΛΣΤΑΤ».

Διεξαγωγή του Διαγωνισμού «OpenUp Thessaloniki Climate 2025», ο οποίος αποσκοπεί στην ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών που προάγουν τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος με τη συνεργασία της ΕΛΣΤΑΤ, της Αναπτυξιακής Μείζονος Αστικής Θεσσαλονίκης - Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΜΑΘ ΑΕ ΑΟΤΑ), του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ) και του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Απονομή των βραβείων, σε όσους διακρίθηκαν στον Διαγωνισμό «OpenUp Thessaloniki Climate 2025», από τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ.

03

Επιστολικό δελτάριο «SALONIQUE 1916. Promenade de la Tour Blanche»
(τόπος έκδοσης: Λιμόζ - Λυών, Γαλλία). Άποψη της παραλίας της Θεσσαλονίκης
και του Λευκού Πύργου.
Πηγή: Γενικά Αρχεία του Κράτους - Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας

Θεσσαλονίκη: Στατιστική και Ιστορία

Η Θεσσαλονίκη, μια πόλη με μακράιωνη ιστορική διαδρομή και έντονη πολυπολιτισμική ταυτότητα, υπήρξε διαχρονικά κομβικό κέντρο στρατηγικής, πολιτικής και πολιτισμικής σημασίας. Από την ίδρυσή της έως σήμερα, η διαρκής της μεταμόρφωση αποτυπώνεται όχι μόνο στα ιστορικά γεγονότα, αλλά και στις στατιστικές καταγραφές του πληθυσμού και της σύνθεσής του.

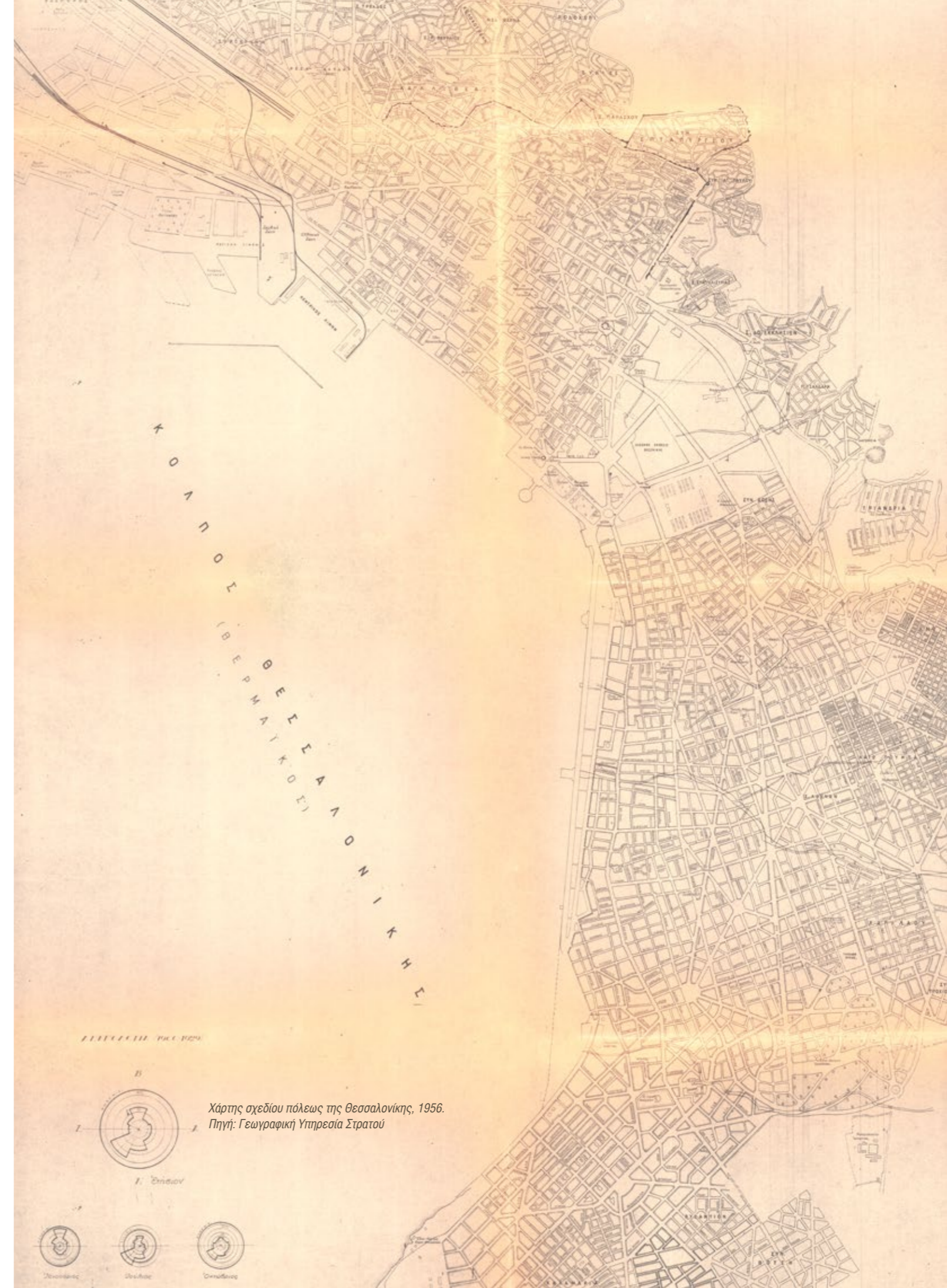
Η πόλη της Θεσσαλονίκης αποτέλεσε σημαντικό κέντρο για τρεις διαδοχικές αυτοκρατορίες –τη Ρωμαϊκή, τη Βυζαντινή και την Οθωμανική– και διατήρησε μέσα στους αιώνες έναν στρατηγικό, πολιτικό και πολιτισμικό ρόλο. Ιδρύθηκε από τον Κάσσανδρο, έναν από τους Διαδόχους του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο οποίος βασίλεψε στην περιοχή της Μακεδονίας και της έδωσε το όνομα της συζύγου του, Θεσσαλονίκης, ετεροθαλούς αδελφής του Αλεξάνδρου. Θεωρείται ότι το όνομα της πόλης προέρχεται από τη σύνθεση των λέξεων «Θεσσαλών» και «Νίκη», σε ανάμνηση της νίκης του Φιλίππου Β΄ και του Κοινού των Θεσσαλών επί των Φερών και των Φωκίων κατά τον Τρίτο Ιερό Πόλεμο.

Ωστόσο, η προνομιούχα γεωγραφική της θέση, που της εξασφάλισε πλούτο και ακμή, υπήρξε ταυτόχρονα και αιτία αδιάκοπων συμφορών. «Οι Ρωμαίοι καταδίωξαν τους αυτόχθονες, ο Ιούλιος Καίσαρ και ο Πομπήιος τη διεκδίκησαν, ο Θεοδόσιος σφαγίασε τους κατοίκους της· επανοικίστηκε και ξαναχτυπήθηκε από βαρβαρικές επιδρομές· οι Σλάβοι την κατέλαβαν, οι Σαρακηνοί τη λεηλάτησαν, οι Νορμανδοί την έκαψαν, οι Ενετοί την κατέκτησαν· και στα μέσα του 15ου αιώνα πέρασε υπό την κυριαρχία των Οθωμανών» (Cuinet, 1890), στους οποίους και παρέμεινε έως το 1912.

Κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821, η Θεσσαλονίκη αποτελούσε σημαντικό διοικητικό

Επιστολικό δελτάριο «Vue du port de Salonique (Guerre 1914-15... dans les Balkans)» (τόπος έκδοσης: Παρίσι), αρ. 1344, σειρά 54. Άποψη του λιμανιού και της πόλης της Θεσσαλονίκης. Διακρίνονται το τραμ, κόσμος που μετακινείται με άλογα και κάρα, επιχειρήσεις της εποχής, το μέγαρο Steip και το ξενοδοχείο Olympos Palace. Στο βάθος διακρίνεται η πόλη και αρκετοί μιναρέδες.
Πηγή: Γενικά Αρχεία του Κράτους - Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας

Χάρτης σχεδίου πόλεως της Θεσσαλονίκης, 1956.
Πηγή: Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

[41° - 1']
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΧΑΡΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
 Κλίμακας

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΝ
 (ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΔΟΣΙΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ
 ΕΠΙΣΤΗΛΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Διαίρεσις τοῦ μέτρου εἰς τετραγώνια γόμεθα

1	4	7	10	13
2	5	8	11	14
3	6	9	12	15

- Τριγωνομέτροι
 Α. Κρόντ
 Ν. Καλλιστάμνης
- Τοπογράφοι ἑξωτερικοῦ
 Τακούλης Χ. 4,7
 Σταυρούλης Β. 4,8
 Γρηγορίου Π. 5,8,9
 Κατούλης Π. 2,30,13
 Πετροπούλου Δ. 12,15
 Σταυροπούλου Δ. 14
 Τσίμαλος Κ. 3,11
 Μοναστηρίου Τ. 1

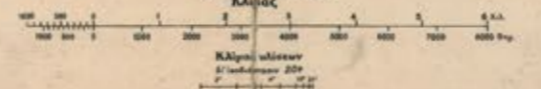
Θ Ε Ρ Μ Α Ϊ Κ Ο Σ
 Κ Ο Λ Π Ο Σ
 (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

Χάρτης της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής της, 1913.
 Πηγή: Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

Μεγάλο
 Καραμπουρνού

Καραμπουρνού

Σκλίμακας 1:75000
 Κλίμακας

Εξωγράμμι
 Η Βουλγαρία εἰς Καταρτὴ Ὑπερῶς
 Η Βουλγαρία

Ἐκ τῆς Αδ. Β. Παναγιωτοπούλου Ἰθάκης

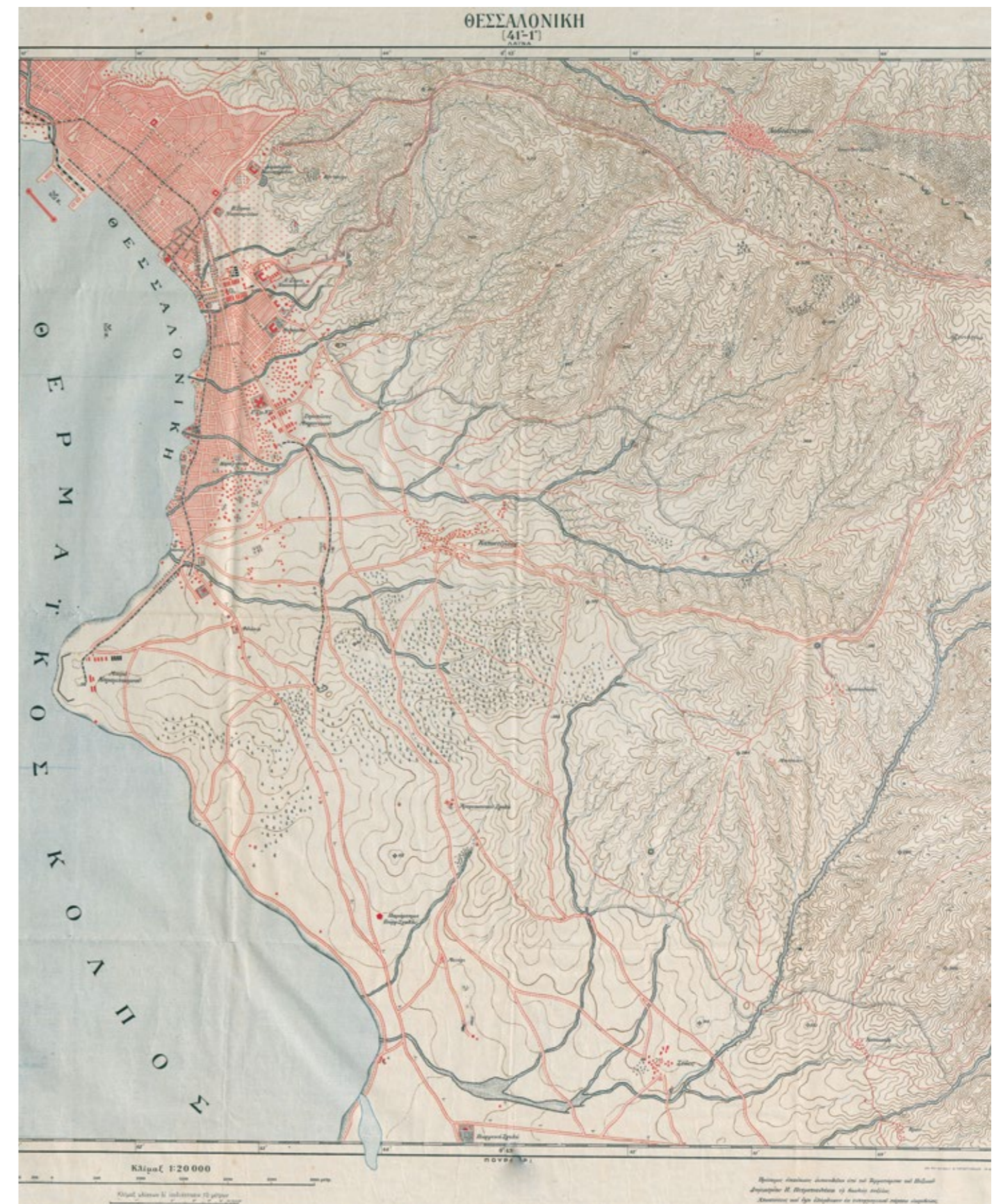
Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Χαρτογράφου Κορτέση Γ.

και στρατιωτικό κέντρο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στη Μακεδονία, φιλοξενώντας ισχυρή φρουρά και τουρκική διοίκηση. Παρ' όλα αυτά, αρκετοί Έλληνες της πόλης και της ευρύτερης περιοχής εντάχθηκαν στη Φιλική Εταιρεία και υποστήριξαν έμπρακτα τον Αγώνα. Από τη Χαλκιδική ξεσηκώθηκε ο Εμμανουήλ Παπάς, ηγετική μορφή του Αγώνα της Ανεξαρτησίας στη Μακεδονία, κινητοποιώντας τον πληθυσμό μέχρι την Κασσάνδρα. Οι επαναστατικές κινήσεις στη Μακεδονία καταπνίγηκαν βίαια από τα οθωμανικά στρατεύματα, με πιο τραγική κορύφωση την καταστροφή της Νάουσας το 1822. Παρά την αποτυχία τους, οι εξεγέρσεις αυτές καταγράφηκαν στη συλλογική ιστορική μνήμη ως πράξεις εθνικής αντίστασης και απόδειξη της ισχυρής ελληνικής συνείδησης στον βορειοελλαδικό χώρο, σε μια περίοδο κατά την οποία η Θεσσαλονίκη διατηρούσε ισχυρή πολυεθνική ταυτότητα.

Κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, η Θεσσαλονίκη γνωρίζει σημαντική οικονομική ανάπτυξη και δημογραφική άνοδο, ενισχυμένη από τις μεταρρυθμίσεις του Τανζιμât – μιας σειράς μεταρρυθμίσεων με στόχο την αναδιοργάνωση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας σε επίπεδο διοίκησης, οικονομίας και των σχέσεων της με τους πολίτες της. Η πόλη εκσυγχρονίζεται με νέα διοικητικά και εκπαιδευτικά κτήρια, ενώ ο πληθυσμός της αυξάνεται ραγδαία, ξεπερνώντας, στα τέλη του αιώνα, τους 120.000 κατοίκους. Παράλληλα, εντείνονται οι εθνικοί ανταγωνισμοί, με αποκορύφωμα τις ρουμανικές και βουλγαρικές διεκδικήσεις επί του πληθυσμού, οι οποίες πυροδοτούν έντονες αντιδράσεις και κινητοποιήσεις του ελληνικού στοιχείου. Η ίδρυση οργανώσεων και η δράση τοπικών παραγόντων και οπλαρχηγών ενίσχυσαν

την εθνική συνείδηση και προετοίμασαν την πόλη για τον Μακεδονικό Αγώνα, στον οποίο η Θεσσαλονίκη διαδραμάτισε κρίσιμο ρόλο. Καθ' όλη τη διάρκεια του ύστερου 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα, η Θεσσαλονίκη βρέθηκε στο επίκεντρο των εθνικών ανταγωνισμών, που εντάθηκαν σταδιακά υπό την επίδραση των ευρωπαϊκών εθνικιστικών ιδεών και των αναταράξεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η σύγκρουση του ελληνικού στοιχείου με τις βουλγαρικές κομιτατζίδικες οργανώσεις, ιδιαίτερα με στόχο την υπαγωγή των ορθοδόξων στη Βουλγαρική Εξαρχία, κορυφώθηκε την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα (1904-1908), με το ελληνικό προξενείο στη Θεσσαλονίκη να λειτουργεί ως κέντρο συντονισμού της ελληνικής δράσης. Παράλληλα, στην ίδια πόλη γεννήθηκε και το κίνημα των Νεοτούρκων, που εξελίχθηκε σε κινητήριο μοχλό για τον εκσυγχρονισμό και τη συνταγματική μεταρρύθμιση της Αυτοκρατορίας. Από τη Θεσσαλονίκη ξεκίνησε το 1908 η στρατιωτική τους κινητοποίηση, που οδήγησε στην παραχώρηση Συντάγματος, ενώ το 1909 ο έκπτωτος σουλτάνος Αμπντούλ Χαμίτ Β' οδηγήθηκε φρουρούμενος στη Βίλλα Αλλατίνη της πόλης. Η τελευταία πράξη της οθωμανικής κυριαρχίας στη Θεσσαλονίκη γράφτηκε με την επίσκεψη του σουλτάνου Μεχμέτ Ε' τον Μάιο του 1911, λίγο πριν η πόλη ενσωματωθεί στο ελληνικό κράτος το 1912.

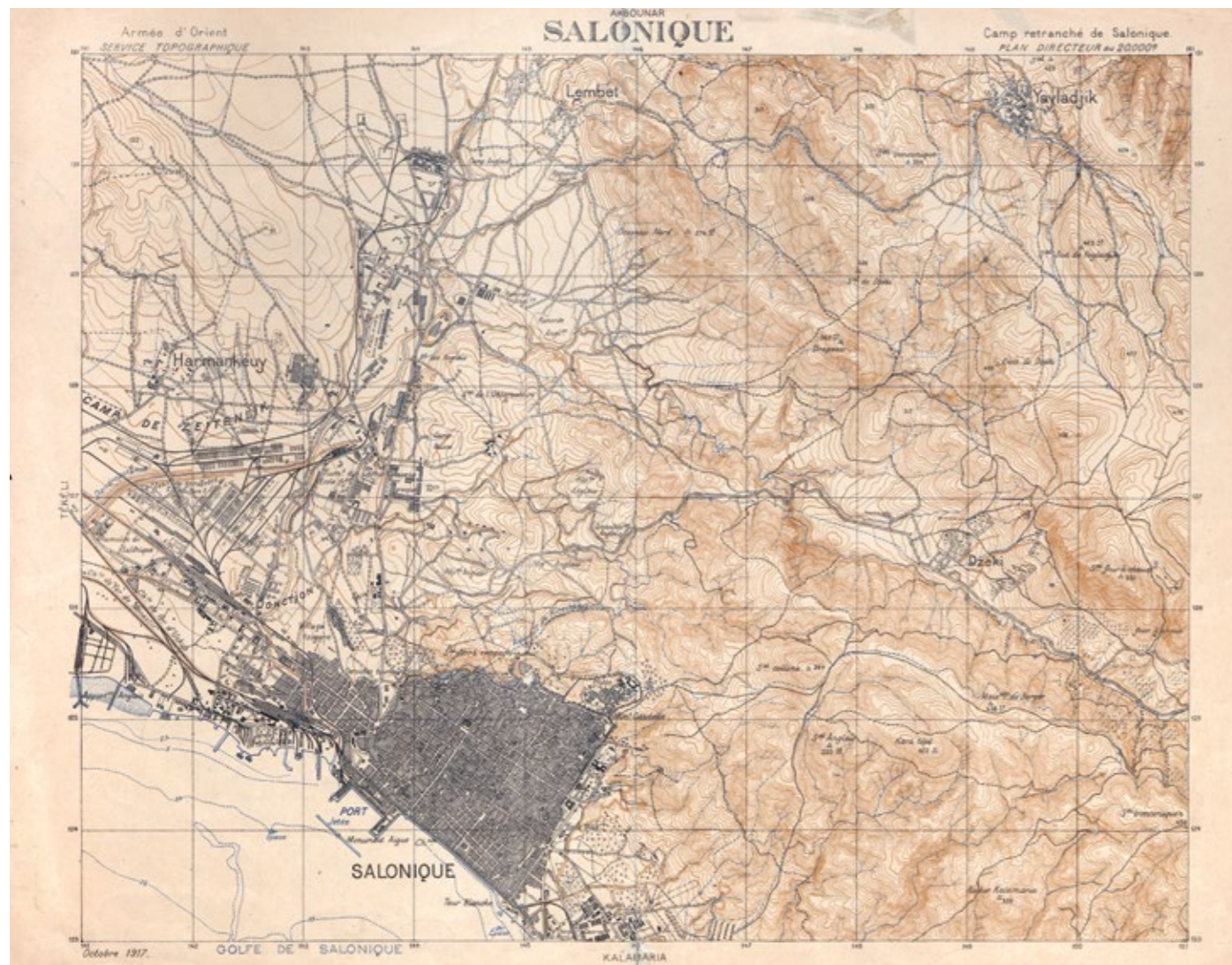
Η πορεία προς την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης συνδέεται άμεσα με την αλλαγή πολιτικής των Νεοτούρκων, οι οποίοι, ενώ αρχικά προέβαλλαν φιλελεύθερα και εκσυγχρονιστικά αιτήματα, σταδιακά υιοθέτησαν τη στρατηγική του εκτουρκισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και κράτησαν επιθετική στάση απέναντι στις μειονότητες. Η σκλήρυνση της

Χάρτης της Θεσσαλονίκης, 1916.
Πηγή: Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

πολιτικής τους λειτούργησε ως καταλύτης για το ξέσπασμα του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου, στον οποίο Ελλάδα, Σερβία, Βουλγαρία και Μαυροβούνιο επιδίωξαν τον επαναπροσδιορισμό των ευρωπαϊκών εδαφών της Αυτοκρατορίας. Η Θεσσαλονίκη αποτέλεσε το κύριο στρατηγικό διακύβευμα μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων, και η ελληνική κυβέρνηση, υπό την ηγεσία του Ελευθερίου Βενιζέλου, αντιλαμβανόμενη τον κίνδυνο βουλγαρικής κατάληψης, έδωσε σαφή εντολή στον αρχιστράτηγο Διάδοχο Κωνσταντίνο να κινηθεί άμεσα προς την πόλη, επισπεύδοντας την κατάληψή της.

Ύστερα από τη νικηφόρα έκβαση της Μάχης των Γιαννιτών, το ελληνικό στράτευμα έφτασε στη Θεσσαλονίκη και την περικύκλωσε στις 25 Οκτωβρίου 1912. Η οθωμανική στρατιωτική ηγεσία, υπό τον Χασάν Ταχσίν Πασά, αντιλήφθηκε τη ματαιότητα κάθε αντίστασης και ξεκίνησε διαπραγματεύσεις παράδοσης με τους Έλληνες. Η ελληνική πλευρά επέμεινε σε άνευ όρων παράδοση, ενώ παράλληλα ο Βενιζέλος, γνωρίζοντας την προώθηση των βουλγαρικών δυνάμεων, πίεζε για άμεση είσοδο στην πόλη. Τη νύχτα της 26ης προς την 27η Οκτωβρίου, υπογράφηκε τελικά το πρωτόκολλο

Γαλλικός χάρτης της Θεσσαλονίκης (Salonique), Οκτώβριος 1917.
Πηγή: Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

παράδοσης από τους εκπροσώπους των δύο πλευρών, ενώ το απόγευμα της 27ης Οκτωβρίου 1912 εισήλθαν στη Θεσσαλονίκη τα πρώτα ελληνικά στρατιωτικά τμήματα. Οι Βούλγαροι, φτάνοντας καθυστερημένοι, απαίτησαν και αυτοί την παράδοση, ωστόσο ο Ταχσίν Πασάς τους απάντησε με τη χαρακτηριστική φράση: «Έχω μόνο μία Θεσσαλονίκη, την οποία έχω ήδη παραδώσει», επισφραγίζοντας έτσι την ελληνική κυριαρχία στην πόλη.

Η απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης, έπειτα από 482 χρόνια οθωμανικής κυριαρχίας, επισφραγίστηκε με την είσοδο του βασιλιά Γεωργίου Α΄ στις 29 Οκτωβρίου και τη δοξολογία στον καθεδρικό ναό του Αγίου Μηνά την επομένη. Αν και οι βουλγαρικές διεκδικήσεις συνεχίστηκαν έως τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο, η ελληνική παρουσία είχε εδραιωθεί. Παράλληλα, καταγράφηκαν ανεπιτυχείς προσπάθειες από την Αυστροουγγαρία και τη Γερμανία για διεθνοποίηση της πόλης, ενώ και μια μερίδα της ισχυρής ισραηλιτικής κοινότητας διατύπωσε σχέδιο για αυτόνομο καθεστώς με εβραϊκή διοίκηση. Καμία από αυτές τις πρωτοβουλίες δεν ευδοκίμησε, καθώς το στρατιωτικό και πολιτικό αποτέλεσμα του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου κατοχύρωσε οριστικά τη Θεσσαλονίκη ως αναπόσπαστο τμήμα του ελληνικού κράτους.

Μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης και τη λήξη των Βαλκανικών Πολέμων, η ελληνική διοίκηση προχώρησε στη διενέργεια απογραφής πληθυσμού το 1913, με στόχο την αποτύπωση της νέας εδαφικής πραγματικότητας. Η απογραφή αυτή πραγματοποιήθηκε υπό την ευθύνη του ελληνικού στρατού και αποτέλεσε την πρώτη επίσημη καταγραφή της πόλης ως μέρους του ελληνικού κράτους. Τα αποτελέσματα, που δημοσιεύτηκαν το 1915, ανέδειξαν τον πολυεθνικό χαρακτήρα της

Θεσσαλονίκης, με συνολικό πληθυσμό 157.889 κατοίκων. Κυρίαρχη πληθυσμιακή ομάδα ήταν οι Ισπανοεβραίοι, ενώ σημαντικό αριθμό διατηρούσαν οι μουσουλμάνοι και οι ορθόδοξοι Έλληνες. Η απογραφή των κατοίκων των νέων επαρχιών της Ελλάδας το 1913 αποτύπωσε τη μεταβατική φάση της πόλης και τη σταδιακή ένταξή της στον εθνικό και διοικητικό ιστό της Ελλάδας.

Η πυρκαγιά του 1917, που κατέκαψε περίπου το ένα τρίτο του πολεοδομικού ιστού, αποτέλεσε καταστροφικό γεγονός, αλλά και αφετηρία για τον ριζικό επανασχεδιασμό της Θεσσαλονίκης. Με επικεφαλής τον Γάλλο αρχιτέκτονα Ernest Hébrard, η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που συστάθηκε για την ανοικοδόμηση, υιοθέτησε ένα εκσυγχρονιστικό πολεοδομικό σχέδιο, εμπνευσμένο από ευρωπαϊκά πρότυπα, που στόχευε στην εξάλειψη των τυχαίων και ανισομετρικών χαρακτηριστικών της οθωμανικής πόλης και στην ανάδειξη μιας νέας, λειτουργικής και αισθητικά αναβαθμισμένης αστικής ταυτότητας.

Η επόμενη επίσημη απογραφή πληθυσμού διεξήχθη το 1920, σε μια περίοδο έντονης εσωτερικής και εξωτερικής κινητοποίησης. Η Θεσσαλονίκη, με πληθυσμό 174.390 κατοίκους, είχε πλέον ενσωματωθεί πλήρως στον διοικητικό κορμό της Ελλάδας, ενώ η πόλη εξακολουθούσε να φέρει τα χαρακτηριστικά μιας σύνθετης κοινωνίας με την παρουσία Ελλήνων, μουσουλμάνων, Εβραίων και άλλων βαλκανικών και ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Παρά τη συνεχιζόμενη πολυπολιτισμικότητά της, το ελληνικό στοιχείο ενισχυόταν σταδιακά και κορυφώθηκε με την εγκατάσταση χιλιάδων προσφύγων που κατέφθασαν κατά κύματα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922.

Οι πρόσφυγες αυτοί, μετακινούμενοι μαζικά από τα παράλια της Μικράς Ασίας, την Καππαδοκία

και τον Πόντο, άλλαξαν ριζικά την κοινωνική σύνθεση της Θεσσαλονίκης. Εγκαταστάθηκαν σε νέες συνοικίες, όπως η Τούμπα, η Καλαμαριά, οι Αμπελόκηποι και η Άνω Πόλη, φέρνοντας μαζί τους διαφορετικά ήθη, πολιτισμικές πρακτικές και γλωσσικά ιδιώματα. Η ενσωμάτωσή τους δεν υπήρξε πάντα ομαλή, όμως μακροπρόθεσμα ενίσχυσε την ελληνική ταυτότητα της πόλης, διαμορφώνοντας τη Θεσσαλονίκη ως ένα από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα του ελληνικού χώρου στον 20ό αιώνα. Η απογραφή του 1928, η πρώτη μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής των πληθυσμών

που προβλεπόταν από τη Συνθήκη της Λωζάννης (1923), αποτύπωσε με σαφήνεια τα αποτελέσματα και τις συνέπειες αυτής της ιστορικής τομής. Με 241.344 κατοίκους, η Θεσσαλονίκη εμφανίζει για πρώτη φορά πλειοψηφικά ελληνικό πληθυσμό. Η πόλη είχε αποκτήσει έντονο προσφυγικό χαρακτήρα, με πιεστικές ανάγκες στέγασης, υποδομών και ενσωμάτωσης, ενώ η πολεοδομική της μορφή συνέχιζε να μετασχηματίζεται υπό την επίδραση των προτάσεων του σχεδίου Hébrard, έστω και με αργό ρυθμό υλοποίησης. Η απογραφή αυτή καταδεικνύει την ταχύτατη μετάβαση της Θεσσαλονίκης από ένα οθωμανικό πολυεθνοτικό

Αθήνα 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4492, 4493, 4494, 4495, 4496, 4497, 4498, 4499, 4500, 4501, 4502, 4503, 4504, 4505, 4506, 4507, 4508, 4509, 4510, 4511, 4512, 4513, 4514, 4515, 4516, 4517, 4518, 4519, 4520, 4521, 4522, 4523, 4524, 4525, 4526, 4527, 4528, 4529, 4530, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4536, 4537, 4538, 4539, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4546, 4547, 4548, 4549, 4550, 4551, 4552, 4553, 4554, 4555, 4556, 4557, 4558, 4559, 4560, 4561, 4562, 4563, 4564, 4565, 4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4571, 4572, 4573, 4574, 4575, 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4582, 4583, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4589, 4590, 4591, 4592, 4593, 4594, 4595, 4596, 4597, 4598, 4599, 4600, 4601, 4602, 4603, 4604, 4605, 4606, 4607, 4608, 4609, 4610, 4611, 4612, 4613, 4614, 4615, 4616, 4617, 4618, 4619, 4620, 4621, 4622, 4623, 4624, 4625, 4626, 4627, 4628, 4629, 4630, 4631, 4632, 4633, 4634, 4635, 4636, 4637, 4638, 4639, 4640, 4641, 4642, 4643, 4644, 4645, 4646, 4647, 4648, 4649, 4650, 4651, 4652, 4653, 4654, 4655, 4656, 4657, 4658, 4659, 4660, 4661, 4662, 4663, 4664, 4665, 4666, 4667, 4668, 4669, 4670, 4671, 4672, 4673, 4674, 4675, 4676, 4677, 4678, 4679, 4680, 4681, 4682, 4683, 4684, 4685, 4686, 4687, 4688, 4689, 4690, 4691, 4692, 4693, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4704, 4705, 4706, 4707, 4708, 4709, 4710, 4711, 4712, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 4721, 4722, 4723, 4724, 4725, 4726, 4727, 4728, 4729, 4730, 4731, 4732, 4733, 4734, 4735, 4736, 4737, 4738, 4739, 4740, 4741, 4742, 4743, 4744, 4745, 4746, 4747, 4748, 4749, 4750, 4751, 4752, 4753, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4759, 4760, 4761, 4762, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4769, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4779, 4780, 4781, 4782, 4783, 4784, 4785, 4786, 4787, 4788, 4789, 4790, 4791, 4792, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4798, 4799, 4800, 4801, 4802, 4803, 4804, 4805, 4806, 4807, 4808, 4809, 4810, 4811, 4812, 4813, 4814, 4815, 4816, 4817, 4818, 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4828, 4829, 4830, 4831, 4832, 4833, 4834, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4840, 4841, 4842, 4843, 4844, 4845, 4846, 4847, 4848, 4849, 4850, 4851, 4852, 4853, 4854, 4855, 4856, 4857, 4858, 4859, 4860, 4861, 4862, 4863, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874, 4875, 4876, 4877, 4878, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4888, 4889, 4890, 4891, 4892, 4893, 4894, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4901, 4902, 4903, 4904, 4905, 4906, 4907, 4908, 4909, 4910, 4911, 4912, 4913, 4914, 4915, 4916, 4917, 4918, 4919, 4920, 4921, 4922, 4923, 4924, 4925, 4926, 4927, 4928, 4929, 4930, 4931, 4932, 4933, 4934, 4935, 4936, 4937, 4938, 4939, 4940, 4941, 4942, 4943, 4944, 4945, 4946, 4947, 4948, 4949, 4950, 4951, 4952, 4953, 4954, 4955, 4956, 4957, 4958, 4959, 4960, 4961, 4962, 4963, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 4971, 4972, 4973, 4974, 4975, 4976, 4977, 4978, 4979, 4980, 4981, 4982, 4983, 4984, 4985, 4986, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 4992, 4993, 4994, 4995, 4996, 4997, 4998, 4999, 5000, 5001, 5002, 5003, 5004, 5005, 5006, 5007, 5008, 5009, 5010, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021, 5022, 5023, 5024, 5025, 5026, 5027, 5028, 5029, 5030, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5036, 5037, 5038, 5039, 5040, 5041, 5042, 5043, 5044, 5045, 5046, 5047, 5048, 5049, 5050, 5051, 5052, 5053, 5054, 5055, 5056, 5057, 5058, 5059, 5060, 5061, 5062, 5063, 5064, 5065, 5066, 5067, 5068, 5069, 5070, 5071, 5072, 5073, 5074, 5075, 5076, 5077, 5078, 5079, 5080, 5081, 5082, 5083, 5084, 5085, 5086, 5087, 5088, 5089, 5090, 5091, 5092, 5093, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 5104, 5105, 5106, 5107, 5108, 5109, 5110, 5111, 5112, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5118, 5119, 5120, 5121, 5122, 5123, 5124, 5125, 5126, 5127, 5128, 5129, 5130, 5131, 5132, 5133, 5134, 5135, 5136, 5137, 5138, 5139, 5140, 5141, 5142, 5143, 5144, 5145, 5146, 5147, 5148, 5149, 5150, 5151, 5152, 5153, 5154, 5155, 5156, 5157, 5158, 5159, 5160, 5161, 5162, 5163, 5164, 5165, 5166, 5167, 5168, 5169, 5170, 5171, 5172, 5173, 5174, 5175, 5176, 5177, 5178, 5179, 5180, 5181, 5182, 5183, 5184, 5185, 5186, 5187, 5188, 5189, 5190, 5191, 5192, 5193, 5194, 5195, 5196, 5197, 5198, 5199, 5200, 5201, 5202, 5203, 5204, 5205, 5206, 5207, 5208, 5209, 5210, 5211, 5212, 5213, 5214, 5215, 5216, 5217, 5218, 5219, 5220, 5221, 5222, 5223, 5224, 5225, 5226, 5227, 5228, 5229, 5230, 5231, 5232, 5233, 5234, 5235, 5236, 5237, 5238, 5239, 5240, 5241, 5242, 5243, 5244, 5245, 5246, 5247, 5248, 5249, 5250, 5251, 5252, 5253, 5254, 5255, 5256, 5257, 5258, 5259, 5260, 5261, 5262, 5263, 5264, 5265, 5266, 5267, 5268, 5269, 5270, 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279, 5280, 5281, 5282, 5283, 5284, 5285, 5286, 5287, 5288, 5289, 5290, 5291, 5292, 5293, 5294, 5295, 5296, 5297, 5298, 5299, 5300, 5301, 5302, 5303, 5304, 5305, 5306, 5307, 5308, 5309, 5310, 5311, 5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5318, 5319, 5320, 5321, 5322, 5323, 5324, 5325, 5326, 5327, 5328, 5329, 5330, 5331, 5332, 5333, 5334, 5335, 5336, 5337, 5338, 5339, 5340, 5341, 5342, 5343, 5344, 5345, 5346, 5347, 5348, 5349, 5350, 5351, 5352, 5353, 5354, 5355, 5356, 5357, 5358, 5359, 5360, 5361, 5362, 5363, 5364, 5365, 5366, 5367, 5368, 5369, 5370, 5371, 5372, 5373, 5374, 5375, 5376, 5377, 5378, 5379, 5380, 5381, 5382, 5383, 5384, 5385, 5386, 5387, 5388, 5389, 5390, 5391, 5392, 5393, 5394, 5395, 5396, 5397, 5398, 5399, 5400, 5401, 5402, 5403, 5404, 5405, 5406, 5407, 5408, 5409, 5410, 5411, 5412, 5413, 5414, 5415, 5416, 5417, 5418, 5419, 5420, 5421, 5422, 5423, 5424, 5425, 5426, 5427, 5428, 5429, 5430, 5431, 5432, 5433, 5434, 5435, 5436, 5437, 5438, 5439, 5440, 5441, 5442, 5443, 5444, 5445, 5446, 5447, 5448, 5449, 5450, 5451, 5452, 5453, 5454, 5455, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, 5461, 5462, 5463, 5464, 5465, 5466, 5467, 5468, 5469, 5470, 5471, 5472, 5473, 5474, 5475, 5476, 5477, 5478, 5479, 5480, 5481, 5482, 5483, 5484, 5485, 5486, 5487, 5488, 5489, 5490, 5491, 5492, 5493, 5494, 5495, 5496, 5497, 5498, 5499, 5500, 5501, 5502, 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5508, 5509, 5510, 5511, 5512, 5513, 5514, 5515, 5516, 5517, 5518, 5519, 5520, 5521, 5522, 5523, 5524, 5525, 5526, 5527, 5528, 5529, 5530, 5531, 5532, 5533, 5534, 5535, 5536, 5537, 5538, 5539, 5540, 5541, 5542, 5543, 5544, 5545, 5546, 5547, 5548, 5549, 5550, 5551, 5552, 5553, 5554, 5555, 5556, 5557, 5558, 5559, 5560, 5561, 5562, 5563, 5564, 5565, 5566, 5567, 5568, 5569, 5570, 5571, 5572, 5573, 5574, 5575, 5576, 5577, 5578, 5579, 5580, 5581, 5582, 5583, 5584, 5585, 5586, 5587, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593, 5594, 5595, 5596, 5597, 5598, 5599, 5600, 5601, 5602, 5603, 5604, 5605, 5606, 5607, 5608, 5609, 5610, 5611, 5612, 5613, 5614, 5615, 5616, 5617, 5618, 5619, 5620, 5621, 5622, 5623, 5624, 5625, 5626, 5627, 5628, 5629, 5630, 5631, 5632, 5633, 5634, 5635, 5636, 5637, 5638, 5639, 5640, 5641, 5642, 5643, 5644, 5645, 5646, 5647, 5648, 5649, 5650, 5651, 5652, 5653, 5654, 5655, 5656, 5657, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5663, 5664, 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 5670, 5671, 5672, 5673, 5674, 5675, 5676, 5677, 5678, 5679, 5680, 5681, 5682, 5683, 5684, 5685, 5686, 5687, 5688, 5689, 5690, 5691, 5692, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697, 5698, 5699, 5700, 5701, 5702, 5703, 5704, 5705, 5706, 5707, 5708, 5709, 5710, 5711, 5712, 5713, 5714, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5720, 5721, 5722, 5723, 5724, 5725, 5726, 5727, 5728, 5729, 5730, 5731, 5732, 5733, 5734, 5735, 5736, 5737, 5738, 5739, 5740, 5741, 5742, 5743, 5744, 5745, 5746, 5747, 5748, 5749, 5750, 5751, 5752, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5760, 5761, 5762, 5763, 5764, 5765, 5766, 5767, 5768, 5769, 5770, 5771, 5772, 5773, 5774, 5775, 5776, 5777, 5778, 5779, 5780, 5781, 5782, 5783, 5784, 5785, 5786, 5787, 5788, 5789, 5790, 5791, 5792, 5793, 5794, 5795, 5796, 5797, 5798, 5799, 5800, 5801, 5802, 5803, 5804, 5805, 5806, 5807, 5808, 5809, 5810, 5811, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, 5823, 5824, 5825, 5826, 5827, 5828, 5829, 5830, 5831, 5832, 5833, 5834, 5835, 5836, 5837, 5838, 5839, 5840, 5841, 5842, 5843, 5844, 5845, 5846, 5847, 5848, 5849, 5850, 5851, 5852, 5853, 5854, 5855, 5856, 5857, 5858, 5859, 5860, 5861, 5862, 5863, 5864, 5865, 5866, 5867, 5868, 5869, 5870, 5871, 5872, 5873, 5874, 5875, 5876, 5877, 5878, 5879, 5880, 5881, 5882, 5883, 5884, 5885, 5886, 5887, 5888, 5889, 5890, 5891, 5892, 5893, 5894, 5895, 5896, 5897, 5898, 5899, 5900, 5901, 5902, 5903, 5904, 5905, 5906, 5907, 5908, 5909, 5910, 5911, 5912, 5913, 5914, 5915, 5916, 5917, 5918, 5919, 5920, 5921, 5922, 5923, 5924, 5925, 5926, 5927, 5928, 5929, 5930, 5931, 5932, 5933, 5934, 5935, 5936, 5937, 5938, 5939, 5940, 5941, 5942, 5943, 5944, 5945, 5946, 5947, 5948, 5949, 5950, 5951, 5952, 5953, 5954, 5955, 5956, 5957, 5958, 5959, 5960, 5961, 5962, 5963, 5964, 5965, 5966, 5967, 5968, 5969, 5970, 5971, 5972, 5973, 5974, 5975, 5976, 5977, 5978, 5979, 5980, 5981, 5982, 5983, 5984, 5985, 5986, 5987, 5988, 5989, 5990, 5991, 5992, 5993, 5994, 5995, 5996, 5997, 5998, 5999, 6000, 6001, 6002, 6003, 6004, 6005, 6006, 6007, 6008, 6009, 6010, 6011, 6012, 6013, 6014, 6015, 6016, 6017, 6018, 6019, 6020, 6021, 6022, 6023, 6024, 6025, 6026, 6027, 6028, 6029, 6030, 6031, 6032, 6033, 6034, 6035, 6036, 6037, 6038, 6039, 6040, 6041, 6042, 6043, 6044, 6045, 6046, 6047, 6048, 6049, 6050, 6051, 6052, 6053, 6054, 6055, 6056, 6057, 6058, 6059, 6060, 6061, 6062, 6063, 6064, 6065, 6066, 6067, 6068, 6069, 6070, 6071, 6072, 6073, 6074, 6075, 6076, 6077, 6078, 6079, 6080, 6081, 6082, 6083, 6084, 6085, 6086, 6087, 6088, 6089, 6090, 6091, 6092, 6093, 6094, 6095, 6096, 6097, 6098, 6099, 6100, 6101, 6102, 6103, 6104, 6105, 6106, 6107, 6108, 6109, 6110, 6111, 6112, 6113, 6114, 6115, 6116, 6117, 6118, 6119, 6120, 6121, 6122, 6123, 6124, 6125, 6126, 6127, 6128, 6129, 6130, 6131, 6132, 6133, 6134, 6135, 6136, 6137, 6138, 6139, 6140, 6141, 6142, 6143, 6144, 6145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150, 6151, 6152, 6153, 6154, 6155, 6156, 6157, 6158, 6159, 6160, 6161, 6162, 6163, 6164, 6165, 6166, 6167, 6168, 6169, 6170, 6171, 6172, 6173, 6174, 6175, 6176, 6177, 6178, 6179, 6180, 6181, 6182, 6183, 6184, 6185, 6186, 6187, 6188, 6189, 6190, 6191, 6192, 6193, 6194, 6195, 6196, 6197, 6198, 6199, 6200, 6201, 6202, 6203, 6204, 6205, 6206, 6207, 6208, 6209, 6210, 6211, 6212, 6213, 6214, 6215, 6216, 6217, 6218, 6219, 6220, 6221, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6227, 6228, 6229, 6230, 6231, 6232, 6233, 6234, 6235, 6236, 6237, 6238, 6239, 6240, 6241, 6242, 6243, 6244, 6245, 6246, 6247, 6248, 6249, 6250, 6251, 6252, 6253, 6254, 6255, 6256, 6257, 6258, 6259, 6260, 6261, 6262, 6263, 6264, 6265, 6266, 6267, 6268, 6269, 6270, 6271, 6272, 6273, 6274, 6275, 6276, 6277, 6278, 6279, 6280, 6281, 6282, 6283, 6284, 6285, 6286, 6287, 6288, 6289, 6290, 6291, 6292, 6293, 6294, 6295, 6296, 6297, 6298, 6299, 6300, 6301, 6302, 6303, 6304, 6305, 6306, 6307, 6308, 6309, 6310, 6311, 6312, 6313, 6314, 6315, 6316, 6317, 6318, 6319, 6320, 6321, 6322, 6323, 6324, 6325, 6326, 6327, 6328, 6329, 6330, 6331, 6332, 6333, 6334, 6335, 6336, 6337, 6338, 6339, 6340, 6341, 6342, 6343, 6344, 6345, 6346, 6347, 6348, 6349, 6350, 6351, 6352, 6353, 6354, 6355, 6356, 6357, 6358, 6359, 6360, 6361, 6362, 6363, 6364, 6365, 6366, 6367, 6368, 6369, 6370, 6371, 6372, 6373, 6374, 6375, 6376, 6377, 6378, 6379, 6380, 6381, 6382, 6383, 6384, 6385, 6386, 6387, 6388, 6389, 6390, 6391, 6392, 6393, 6394, 6395, 6396, 6397, 6398, 6399, 6400, 6401, 6402, 6403, 6404, 6405, 6406, 6407, 6408, 6409, 6410, 6411, 6412, 6413, 6414, 6415, 6416, 6417, 6418, 6419, 6420, 6421, 6422, 6423, 6424, 6425, 6426, 6427, 6428, 6429, 6430, 6431, 6432, 6433, 6434, 6435, 6436, 6437, 6438, 6439, 6440, 6441, 6442, 6443, 6444, 6445, 6446, 6447, 6448, 6449, 6450, 6451, 6452, 6453, 6454, 6455, 6456, 6457, 6458, 6459, 6460

ΑΕΡΟΦΩΤΟΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΛΙΜΑΣ 1 10000

Αεροφωτοτοπογραφικός χάρτης της Θεσσαλονίκης, 1930.
Πηγή: Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

Νομός Θεσσαλονίκης (συνέχεια)

Αριθμ. αρίθμ. No d'ordre	Δήμοι, Κοινότητες, Πόλεις και χωριά Municipalités, Communes Villes et villages	Κάτοικοι — Habitants		
		Άρρενες Hommes	Θήλεις Femmes	Σύνολον Total
β'.) ΕΠΑΡΧΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ — PROVINCE DE SALONIQUE				
ΔΗΜΟΙ — MUNICIPALITÉS				
1	Θεσσαλονίκης.....	111.173	114.974	226.147
	1 Θεσσαλονίκη, ή (1).....	94.837	97.010	191.847
	2 Καλαμαριά, ή.....	4.907	5.452	10.359
	3 Σαράντα Έγκλησιαί, αί.....	817	911	1.728
-4	Τούμπα, ή.....	10.612	11.601	22.213

Έκδοση της Γενικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, «Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 16 Οκτωβρίου 1940». Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

αστικό κέντρο σε μια δυναμική ελληνική μητρόπολη με νέα κοινωνική και εθνική ταυτότητα. Η απογραφή του 1940 κατέγραψε 226.147 κατοίκους στη Θεσσαλονίκη, σε μια περίοδο σχετικής σταθερότητας και ανάκαμψης μετά την εγκατάσταση των προσφύγων και τη σταδιακή

ενσωμάτωσή τους στον κοινωνικό ιστό. Ωστόσο, η πόλη ετοιμαζόταν να εισέλθει σε ένα από τα πιο σκοτεινά κεφάλαια της ιστορίας της. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τη ναζιστική κατοχή (1941-1944), η Θεσσαλονίκη υπέστη ένα από τα πιο βαριά πλήγματα στην ιστορία της: η

άλλοτε ακμαία εβραϊκή της κοινότητα σχεδόν εξολοθρεύτηκε. Από τους περίπου 45.000 Εβραίους κατοίκους, το 94% εκτοπίστηκε και εξοντώθηκε, κυρίως στο Άουσβιτς (Mazower, 2005). Η απογραφή του 1951, λίγα χρόνια μετά τη λήξη του Πολέμου, καταγράφει 217.049 κατοίκους, αριθμό που αντανάκλα τις επιπτώσεις του. Παρά

την απώλεια, η πόλη παρέμεινε σημαντικό αστικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας και σύντομα εισήλθε σε τροχιά ταχείας ανάκαμψης. Κατά τη δεκαετία του 1960, η Θεσσαλονίκη ακολούθησε τη γενικότερη πορεία εκβιομηχάνισης και αστικοποίησης που χαρακτήρισε την Ελλάδα. Η απογραφή του 1961 καταγράφει 250.920 κατοίκους,

Χάρτης της Επαρχίας Θεσσαλονίκης, 1950. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ιστορικό Αρχείο Χαρτών

Απόσπασμα πρωτοσέλιδου της εφημερίδας «Εμπρός», 27.10.1912. Πηγή: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου

Απόσπασμα χάρτη του Δήμου Θεσσαλονίκης που δημιουργήθηκε από την ΕΛΣΤΑΤ για τις ανάγκες της Απογραφής 1991.
 Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ιστορικό Αρχείο Χαρτών

με την πόλη να διευρύνεται χωρικά και κοινωνικά. Το 1971 ο πληθυσμός ανερχόταν σε 345.799, ένδειξη της ταχείας αστικής ανάπτυξης, εν μέρει και λόγω της εσωτερικής μετανάστευσης από την ύπαιθρο.

Η δεκαετία του 1980 υπήρξε περίοδος περαιτέρω αστικοποίησης, με σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές και με αύξηση της κοινωνικής κινητικότητας. Η απογραφή του 1981 αποτυπώνει πληθυσμό 406.413 κατοίκων, που αποτελεί το υψηλότερο καταγεγραμμένο επίπεδο της πόλης στον 20ό αιώνα. Το 1991, ο πληθυσμός παραμένει υψηλός, με 383.967 κατοίκους, ωστόσο ξεκινά να διαφαίνεται μια τάση συγκράτησης της αύξησης.

Η απογραφή του 2001 καταγράφει 363.987 κατοίκους, σε μια δεκαετία όπου η Θεσσαλονίκη είχε εξελιχθεί πλέον σε μητροπολιτικό κέντρο με πανεπιστημιακή, εκθεσιακή και διοικητική σημασία. Το 2011, ο πληθυσμός περιορίζεται περαιτέρω στους 325.182, γεγονός που αποδίδεται εν μέρει στη γήρανση του πληθυσμού και στις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης. Η τάση αυτή συνεχίστηκε και στην απογραφή του 2021 (η πρώτη ψηφιακή απογραφή στην Ελλάδα), η οποία κατέγραψε 319.045 κατοίκους – αριθμός που μαρτυρά τη σταδιακή δημογραφική κάμψη της πόλης, παρά τη συνολική διεύρυνση του πολεοδομικού συγκροτήματος.

Πληθυσμός της Ελλάδας, στον Δήμο Θεσσαλονίκης και στο σύνολο της Χώρας, 1913-2021

	ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ
1913	157.889	
1920	174.390	5.531.474
1928	241.344	6.204.684
1940	226.147	7.344.860
1951	217.049	7.632.801
1961	250.920	8.388.553
1971	345.799	8.768.641
1981	406.413	9.740.417
1991	383.967	10.259.900
2001	363.987	10.964.020
2011	325.182	10.816.286
2021	319.045	10.482.487

04

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, κατά τη διδασκαλία μαθήματος στους φοιτητές του Προγράμματος EMOS στο Τμήμα Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) (Μάρτιος 2025).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Στατιστική Παιδεία

Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη της στατιστικής παιδείας μέσω μιας σειράς δράσεων, για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, που εντάσσονται στη στρατηγική της με στόχο οι μαθητές να γνωρίσουν αφενός τα εργαλεία και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των επίσημων στατιστικών και αφετέρου τους κανόνες βάσει των οποίων αυτές παράγονται.

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας έχουν πραγματοποιηθεί δράσεις, όπως εκπαιδευτικές επισκέψεις και παρουσιάσεις από τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και

Αθλητισμού, καθώς και με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, η ένταξη του Προγράμματος EMOS (European Master of Statistics) σε Τμήματα ελληνικών Πανεπιστημίων, η διοργάνωση του Πανελλήνιου Διαγωνισμού στη Στατιστική και του Διαγωνισμού Γραφιστικής, διαδικτυακά εκπαιδευτικά παιχνίδια, τετράδια θεωρίας και ασκήσεων («Οι αριθμοί και η ζωή μας»), η εκπαιδευτική πλατφόρμα «Απογραφή στο σχολείο» (census@school) και πολλές άλλες. Σε συνδυασμό με τις παραπάνω δράσεις, δημιουργήθηκε εύχρηστη και φιλική στον χρήστη ειδική ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ για τη στατιστική παιδεία, προσφέροντας έτσι τη δυνατότητα για άμεση επικοινωνία τόσο με εκπαιδευμένους όσο και με εκπαιδευτές. Σκοπός της ΕΛΣΤΑΤ είναι η εξέλιξη και ανάπτυξη των δράσεων για την οικοδόμηση στατιστικής κατανόησης και πλήρους αξιοποίησης των στατιστικών δεδομένων σε ολόκληρη την κοινωνία.

Στατιστική παιδεία και Θεσσαλονίκη

Εκπαιδευτικές επισκέψεις

Από τον Οκτώβριο του 2019, ξεκίνησαν οι εκπαιδευτικές επισκέψεις στις εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Στατιστικής Βορείου Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη, αφού διαμορφώθηκε ένας ειδικά σχεδιασμένος και ασφαλής χώρος υποδοχής μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών. Οι επισκέψεις που ξεκίνησαν το σχολικό/ακαδημαϊκό έτος

2019/2020 διακόπηκαν τον Μάρτιο του 2020, λόγω της αναστολής των εκπαιδευτικών μετακινήσεων από το αρμόδιο Υπουργείο, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19, και συνεχίστηκαν τα σχολικά/ακαδημαϊκά έτη 2022/2023, 2023/2024 και 2024/2025.

ΔΕΘ

Η Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας αποτελεί κεντρικό θέμα του περιπτέρου της ΕΛΣΤΑΤ από την 83η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ), το 2018, και εξής. Πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές παρουσιάσεις σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και

παρέχεται (ανά βαθμίδα εκπαίδευσης) αναλυτική ενημέρωση, προκειμένου μαθητές, φοιτητές, διδακτικό προσωπικό αλλά και γονείς να ενημερωθούν για τις σχετικές δράσεις. Τέλος, διανέμεται πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό.

Διαγωνισμός στη Στατιστική

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός στη Στατιστική διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ από το 2017, με σκοπό την ανάδειξη ταλαντούχων μαθητών που ενδιαφέρονται για τη στατιστική επιστήμη, τον τρόπο παραγωγής και τη χρήση των επίσημων στατιστικών. Οι μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων της Θεσσαλονίκης, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσπάθεια, στήριξαν από την αρχή τον διαγωνισμό με πλήθος συμμετοχών και απέσπασαν πλήθος διακρίσεων

σε εθνικό επίπεδο. Διακρίσεις απέσπασαν και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό, που διοργανώνεται από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), και στις δύο Κατηγορίες: στην Κατηγορία Β «Γυμνάσια» (14-16 ετών), κατέκτησαν τη δεύτερη θέση στον 5ο Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό και την πρώτη θέση στον 6ο και στον 7ο Διαγωνισμό, ενώ στην Κατηγορία Α «Λύκεια» (16-18 ετών) την πέμπτη θέση στον 7ο Διαγωνισμό.

Μνημόνιο Συνεργασίας

Τον Ιούλιο του 2019, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Η συνεργασία, που επιδιώκει την ενίσχυση και την ενθάρρυνση της επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την έρευνα, αφορά στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών

Υπολογιστών του ΑΠΘ. Έχει ως στόχο την από κοινού ανάπτυξη μεθοδολογιών δειγματοληψίας για τις «έξυπνες στατιστικές» (smart statistics), με αξιοποίηση των δεδομένων που παράγονται από αισθητήρες και μεμονωμένες «έξυπνες» συσκευές, αφού οι νέες πηγές δεδομένων ανοίγουν νέες προοπτικές στην έρευνα αλλά δημιουργούν και νέες προκλήσεις.

EMOS

Το Πρόγραμμα European Master in Official Statistics (EMOS) είναι ένα δίκτυο προγραμμάτων το οποίο παρέχει μεταπτυχιακή εκπαίδευση στον τομέα των Επίσημων Στατιστικών (Official Statistics) σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δύο ελληνικά πανεπιστήμια συμμετέχουν στο Πρόγραμμα: το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), του οποίου η πρώτη πιστοποίηση ολοκληρώθηκε

το 2019 και ανανεώθηκε με ισχύ έως το 2028, και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), που πιστοποιήθηκε το 2022. Έως το 2023, είχαν πιστοποιηθεί με EMOS 18 φοιτητές από το ΑΠΘ, συγκεκριμένα από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών.

Ομιλίες Προέδρου

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής της ΕΛΣΤΑΤ για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας, ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανάπουλος, εκφώνησε, τον Νοέμβριο του 2019, την κεντρική ομιλία στην τελετή ορκωμοσίας των

αποφοίτων του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ. Επίσης, συμμετείχε ως κεντρικός ομιλητής σε διεθνή συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη.

Υποστήριξη σχολείων με περιορισμένους πόρους

Μέσω της δωρεάς μη χρησιμοποιούμενου αλλά λειτουργικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η ΕΛΣΤΑΤ συμβάλλει στη στήριξη σχολείων με περιορισμένους πόρους. Ανάμεσα στα σχολεία αυτά είναι και το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Επίσης, διατίθεται από την ΕΛΣΤΑΤ εκπαιδευτικό υλικό στις σχολικές βιβλιοθήκες, τόσο των σχολείων που επισκέπτονται την ΕΛΣΤΑΤ όσο και αυτών που αιτούνται την αποστολή του σχετικού υλικού, καθώς και αφίσες με infographics προκειμένου να αναρτηθούν στις σχολικές αίθουσες.

Συμμετοχή σχολείων σε δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δράσεων της ΕΛΣΤΑΤ, έχουν αναπτυχθεί σχέσεις συνεργασίας με σχολεία και εκπαιδευτικούς από όλη την Ελλάδα, οι οποίοι συμβάλλουν ενεργά στην προώθηση της στατιστικής γνώσης και κουλτούρας μέσα από δημιουργικές παρεμβάσεις και καινοτόμες δραστηριότητες.

καθορισμό προτύπων, την ανάπτυξη εννοιών και μεθοδολογιών, καθώς και την υποστήριξη της εφαρμογής τους, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η Επιτροπή εποπτεύει το έργο της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών (UNSD) και υπάγεται στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC).

Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ στην 50ή Σύνοδο της Στατιστικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Statistical Commission), στο πλαίσιο της διεθνούς πρωτοβουλίας «50 Reasons Why Statistics Are Important», η οποία προσκάλεσε τα κράτη μέλη να αναδείξουν, μέσω σύντομων βίντεο, τη σημασία των στατιστικών στη σύγχρονη κοινωνία.

Η ΕΛΣΤΑΤ ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση συμμετοχής στη διεθνή αυτή πρωτοβουλία με ένα βίντεο που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με ελληνικά σχολεία, το οποίο αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα των Ηνωμένων Εθνών και προβλήθηκε κατά τη διάρκεια της Συνόδου.

Η Στατιστική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών, η οποία ιδρύθηκε το 1946, αποτελεί το ανώτατο όργανο του παγκόσμιου στατιστικού συστήματος, φέρνοντας σε επαφή τους επικεφαλής των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών των κρατών μελών. Πρόκειται για τον κορυφαίο μηχανισμό λήψης αποφάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο για τα στατιστικά ζητήματα, με αρμοδιότητα τον

Στη δημιουργία του βίντεο συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, το 4ο Γενικό Λύκειο Σταυρούπολης και το Λύκειο του Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μεταφέροντας με τρόπο βιωματικό και ευρηματικό τα μηνύματα και τις αξίες των επίσημων στατιστικών για την καθημερινή ζωή, τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και τη διαμόρφωση καλύτερων δημόσιων πολιτικών.

05

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, σε πρώτο πλάνο το άγαλμα του Αριστοτέλη.
Πηγή: Κεντρικός ιστοχώρος Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), www.auth.gr

ΕΛΣΤΑΤ και Πανεπιστήμια

Βασική προτεραιότητα της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) αποτελεί η προώθηση της πολύπλευρης συνεργασίας με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης που έχει ως στόχο αμοιβαία επωφελή αποτελέσματα. Οι τέσσερις βασικοί πυλώνες αυτής της συνεργασίας είναι το European Master in Official Statistics (EMOS), οι ομιλίες του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, η υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας και η ενίσχυση της χρήσης ανοικτών δεδομένων.

European Master in Official Statistics (EMOS)

Πιστοποίηση EMOS στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)

Το ΑΠΘ είναι το πρώτο πανεπιστήμιο στην Ελλάδα που έλαβε, το 2019, τον αναγνωρισμένο κύρους τίτλο European Master in Official Statistics (EMOS) για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών. Στόχος της πιστοποίησης EMOS είναι η ενσωμάτωση σε μεταπτυχιακά προγράμματα συγκεκριμένων ευρωπαϊκά εναρμονισμένων προτύπων για την εκπαίδευση στις επίσημες στατιστικές.

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, στην τελετή ορκωμοσίας φοιτητών του Τμήματος Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Η απήχηση του Προγράμματος EMOS στο ΑΠΘ ήταν μεγάλη, αφού οι συμμετέχοντες φοιτητές ήταν περισσότεροι από τον αριθμό των θέσεων πιστοποίησης που είχε προκαθορίσει το Πανεπιστήμιο.

Ειδικότερα, από το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2024/2025, επέλεξαν το πρόγραμμα 37 φοιτητές και έλαβαν την πιστοποίηση EMOS στο πτυχίο τους οι 18 από αυτούς.

Επίσκεψη φοιτητών του Προγράμματος EMOS του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ στην έδρα της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Διεξαγωγή μαθήματος «Επίσημες Στατιστικές»

Η ΕΛΣΤΑΤ έχει αναλάβει τη διεξαγωγή του μαθήματος «Επίσημες Στατιστικές» του Προγράμματος EMOS του ΑΠΘ, με διαλέξεις από τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιο Κων. Θανόπουλο, και έξι στελέχη της. Στο πλαίσιο του μαθήματος, φοιτητές του Προγράμματος EMOS πραγματοποιούν επίσκεψη στην έδρα της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά, με δαπάνη της ΕΛΣΤΑΤ.

Επίσκεψη φοιτητών του Προγράμματος EMOS του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ στην έδρα της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Μεταπτυχιακές διατριβές

Η ΕΛΣΤΑΤ διαμόρφωσε τα θέματα, παρέχει τα δεδομένα και συμμετείχε στην επίβλεψη μεταπτυχιακών διατριβών φοιτητών του Προγράμματος EMOS στο ΑΠΘ. Τα θέματα αυτά αφορούσαν σε επίκαιρα αντικείμενα επιστημονικού

ενδιαφέροντος της ΕΛΣΤΑΤ για τις στατιστικές επιχειρήσεων και τις μακροοικονομικές στατιστικές. Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει στις τριμελείς επιτροπές στις οποίες γίνεται η τελική παρουσίαση των μεταπτυχιακών διατριβών των φοιτητών.

Πρακτική άσκηση στην ΕΛΣΤΑΤ

Οι φοιτητές του Προγράμματος EMOS του ΑΠΘ που λαμβάνουν την πιστοποίηση στο μεταπτυχιακό τους δίπλωμα πραγματοποιούν την πρακτική τους

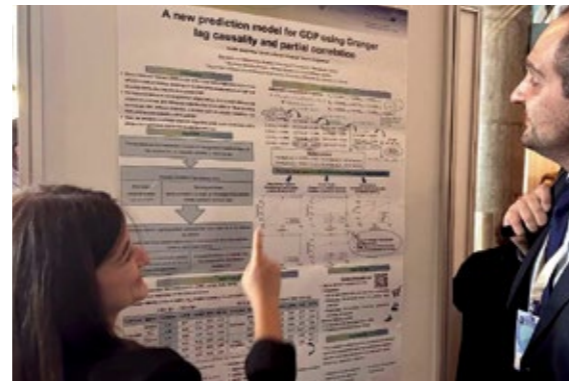
άσκηση στα γραφεία της ΕΛΣΤΑΤ, στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος.

Συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια

Προκειμένου να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της πραγματικής εμπειρίας συμμετοχής σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και της παρουσίασης της διατριβής τους σε εξειδικευμένα ακροατήρια στον τομέα των επίσημων στατιστικών, η ΕΛΣΤΑΤ παρείχε υποτροφίες σε τέσσερις φοιτήτριες του Προγράμματος EMOS ώστε να λάβουν μέρος στο επιστημονικό πρόγραμμα του European Conference on Quality in Official Statistics του 2022 στο Βίλνιους

Οι φοιτήτριες του Προγράμματος EMOS του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ Ε. Παπαδοπούλου και Μ. Μπαλκούδη στο European Conference on Quality in Official Statistics στο Βίλνιους της Λιθουανίας (2022).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Η παρουσίαση της φοιτήτριας Β. Σαραντίδου στο European Conference on Quality in Official Statistics στο Εστορίλ της Πορτογαλίας (2024).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

της Λιθουανίας και του 2024 στο Εστορίλ της Πορτογαλίας.

Επίσης, τον Ιούνιο του 2023, απόφοιτοι του Προγράμματος EMOS του ΑΠΘ παρουσίασαν τις διατριβές τους στο διεθνές συνέδριο «10th International Workshop on Applied Probability», που διοργανώθηκε από το ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη, με συμμετοχή του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.

Ομιλίες του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, έχει πραγματοποιήσει επιλεγμένες διαλέξεις σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, με γενικό στόχο να παρουσιαστεί το έργο της ΕΛΣΤΑΤ και οι σημαντικές δυνατότητες που παρέχει στους ακαδημαϊκούς πολίτες της χώρας, παράλληλα με το πώς οι ίδιοι μπορούν να συνεισφέρουν σε αυτό.

- Ομιλία στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας με τίτλο «Η αξία των επίσημων στατιστικών σε ένα μεταβαλλόμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον»,
- Διάλεξη στην τελετή ορκωμοσίας φοιτητών του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ,

- Ομιλία στο 16ο διεθνές συνέδριο, που διοργάνωσε η International Federation of Classification Societies σε συνεργασία με το ΑΠΘ και την Ελληνική Εταιρεία Ανάλυσης Δεδομένων, με θέμα «Data and Complexity in Collective Decision Making»,
- Ομιλία στο συνέδριο «10th International Workshop on Applied Probability», που διεξήχθη υπό την αιγίδα του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ,
- Συμμετοχή στις ημερίδες Open Data Day 2024 και Open Data Day 2025, που διοργανώθηκαν στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος.

Παρουσία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, στην τελετή ορκωμοσίας φοιτητών του Τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, προσκεκλημένος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, μίλησε για την αξία των Επίσημων Στατιστικών σε ένα μεταβαλλόμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον (11 Απριλίου 2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, στο 16ο διεθνές συνέδριο της International Federation of Classification Societies με θέμα «Data and Complexity in Collective Decision Making» (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΛΣΤΑΤ - ΑΠΘ

Το 2018, ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, υπέγραψε Μνημόνιο Συνεργασίας με τον Πρύτανη του ΑΠΘ, Περικλή Μήτκα, με αντικείμενο την παραγωγή καινοτόμων, έξυπνων στατιστικών προϊόντων μέσω της αξιοποίησης νέων πηγών δεδομένων (όπως μαζικά δεδομένα, δεδομένα αισθητήρων κ.λπ.) και της κατάλληλης μεθοδολογικής προσαρμογής για την ορθή χρήση τους στην παραγωγή αξιόπιστων επίσημων στατιστικών.

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ ΕΛΣΤΑΤ και ΑΠΘ (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Ανοικτά δεδομένα (open data)

Η ΕΛΣΤΑΤ εφαρμόζει μια πολιτική για τα ανοικτά δεδομένα υψηλής αξίας (high value data sets), σε συμμόρφωση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024, η οποία εστιάζει κυρίως στη διάθεση ανωνυμοποιημένων μικροδεδομένων, τηρώντας πάντα το στατιστικό απόρρητο και τους κανονισμούς προστασίας προσωπικών δεδομένων, καθώς και στη διάθεση ψηφιακών χαρτογραφικών υποβάθρων, στοχεύοντας στην ενίσχυση της διαλειτουργικότητας και της επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων. Οι κύριοι στόχοι της πολιτικής της ΕΛΣΤΑΤ είναι η ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, η δημοκρατικοποίηση της πληροφορίας, η υποστήριξη της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής και η ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ένταξη των ανοικτών δεδομένων σε σχολικά και πανεπιστημιακά προγράμματα.

Ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, στην ημερίδα «Open Data Day 2025» (10 Μαρτίου 2025).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Συναφείς δράσεις στις οποίες συμμετείχε η ΕΛΣΤΑΤ

Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει ενεργά στον θεσμό «Open Data Day» (Ημέρα Ανοικτών Δεδομένων), υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Ανοικτής Γνώσης (OKFN-International), η οποία στην Ελλάδα διοργανώνεται από το Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος (Open Knowledge Foundation Greece). Βασικοί στόχοι της δράσης είναι η προώθηση της χρήσης ανοικτών δεδομένων σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, η ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών και η ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ δημόσιων οργανισμών, εκπαιδευτικών φορέων, ερευνητών και πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, συμμετείχε ως ομιλητής τόσο στην ημερίδα «Open Data Day 2024», που διοργανώθηκε στις 8 Μαρτίου 2024 από το Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, όσο και στην ημερίδα «Open Data Day 2025: Αντιμετώπιση Σύγχρονων Προκλήσεων με ανοικτά δεδομένα - Παρουσίαση του Διαγωνισμού OpenUp Thessaloniki Climate 2025», που διοργανώθηκε στις 10 Μαρτίου 2025 από το ίδιο Ίδρυμα, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος. Στη διάρκεια της δεύτερης ημερίδας, κηρύχθηκε η έναρξη του Διαγωνισμού «OpenUp Thessaloniki Climate 2025», ο οποίος αποσκοπεί στην

ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών που προάγουν τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, με την αξιοποίηση των ανοικτών δεδομένων τα οποία παρέχουν, δωρεάν, δημόσιοι φορείς και οργανισμοί για το κλίμα και το περιβάλλον. Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε στη δράση παρέχοντας τα απαραίτητα σύνολα ανοικτών δεδομένων σε ανάλογους μορφότυπους, συνοδευόμενα από τα μεταδεδομένα τους. Παράλληλα, ο Πρόεδρος και στελέχη της εντάχθηκαν στην Ομάδα Μεντόρων (mentors), αρμόδιων για την υποστήριξη των υποψήφιων ομάδων. Η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2025.

Στιγμιότυπο από την ομιλία του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, κατά την τελετή βράβευσης των ομάδων που διακρίθηκαν στον Διαγωνισμό «OpenUp Thessaloniki Climate 2025» (20 Ιουνίου 2025).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

06

*Ο Πύργος του ΟΤΕ στον χώρο της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ*

ΕΛΣΤΑΤ στη ΔΕΘ

Η παρουσία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) αποτελεί συνειδητή επιλογή εξωστρέφειας και ενίσχυσης του στατιστικού αλφαριθμητισμού, καθώς και μέρος της προσπάθειας να καταστεί η Θεσσαλονίκη ένας σημαντικός κόμβος στο στατιστικό γίγνεσθαι.

Κάθε χρόνο, στο περίπτερό της στη ΔΕΘ, η ΕΛΣΤΑΤ παρουσιάζει πρωτότυπο πληροφοριακό υλικό (ειδικά έντυπα, θεματικά έντυπα με infographics, αφίσες, βίντεο) με σκοπό να κάνει τα στατιστικά δεδομένα κατανοητά και ελκυστικά στο ευρύ κοινό και να αναδείξει την αδιαμφισβήτητη χρησιμότητα των επίσημων στατιστικών στην καθημερινή ζωή όλων μας.

Η Θεσσαλονίκη, με τη στρατηγική της θέση και τη δυναμική πανεπιστημιακή ζωή, προσφέρεται ως σημείο συνάντησης επιστημόνων, ερευνητών και φορέων χάραξης πολιτικής. Η ΕΛΣΤΑΤ, αξιοποιώντας την παρουσία της στη ΔΕΘ, προβάλλει τις συνεργασίες της με Πανεπιστήμια, δημόσιους φορείς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και δράσεις και καινοτόμες στατιστικές εφαρμογές.

Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική είναι η προσέγγιση της ΕΛΣΤΑΤ στα παιδιά και τους νέους. Από το 2018 και μετά, στον σχεδιασμό της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας, εντάσσονται επισκέψεις σχολείων από όλη την περιοχή της Βόρειας Ελλάδας στο περίπτερό της στη ΔΕΘ, δίνοντας τη δυνατότητα σε μαθητές να έρθουν σε επαφή με τον κόσμο των επίσημων στατιστικών μέσα από διαδραστικά παιχνίδια, κουίζ και δραστηριότητες που συνδυάζουν τη γνώση με τη διασκέδαση.

81η ΔΕΘ (2016) Τιμώμενη χώρα ΡΩΣΙΑ

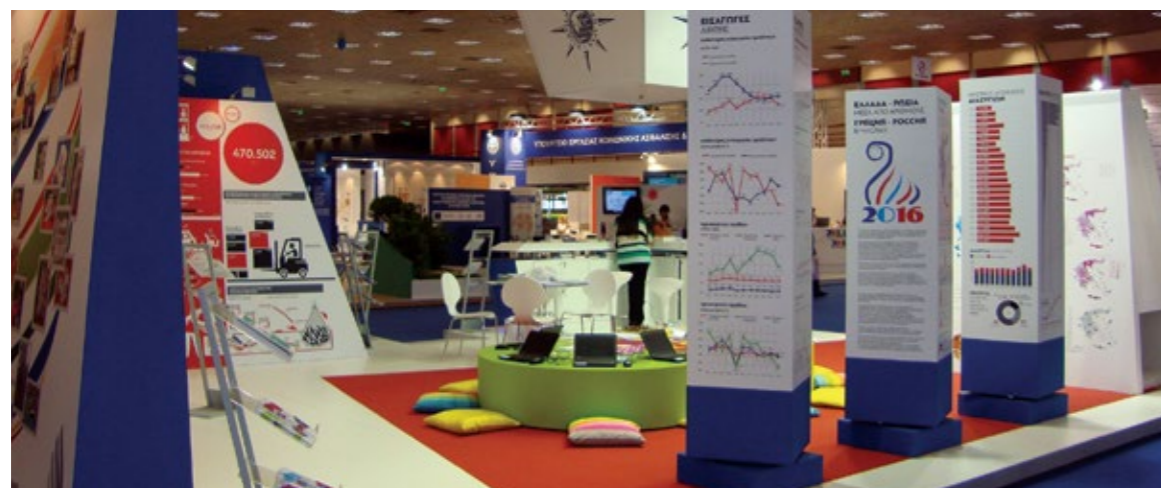

Η δράση για την Ισότιμη Πρόσβαση στη Στατιστική Πληροφορία πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών και το Κέντρο «Σκύλοι Οδηγοί Ελλάδος». Μεταξύ άλλων, έγινε παρουσίαση βιβλίου σε σύστημα γραφής braille.

Για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν έντυπα και αφίσες με infographics για την επικοινωνία και ανάδειξη των επίσημων στατιστικών.

Προσφέρθηκε στο κοινό το έντυπο «Ελλάδα - Ρωσία μέσα από αριθμούς», στο οποίο αποτυπώθηκαν με στατιστικά στοιχεία οι σχέσεις της Ελλάδας με την τιμώμενη στη ΔΕΘ χώρα.

82η ΔΕΘ (2017) Τιμώμενη χώρα ΚΙΝΑ

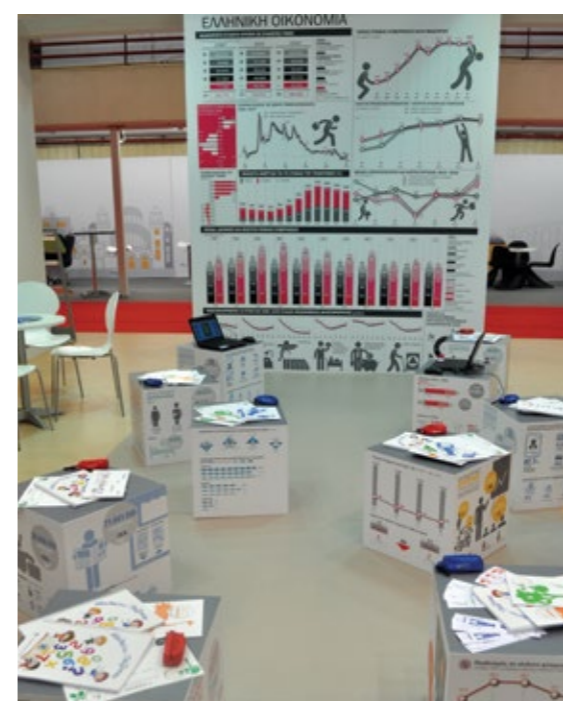

Στο πλαίσιο συνεργασίας με τη Unicef, φιλοξενήθηκε στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ εκδήλωσή της, με παρουσίαση βιβλίου για τα παιδιά πρόσφυγες.

Παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά οι «Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης» των Ηνωμένων Εθνών και πραγματοποιήθηκε πλήθος εκδηλώσεων για την αποτελεσματική επικοινωνία και ανάδειξη των επίσημων στατιστικών.

Διατέθηκε το έντυπο με τα στοιχεία που αποτυπώνουν τις σχέσεις της χώρας μας με την τιμώμενη χώρα: «Ελλάδα - Κίνα μέσα από αριθμούς».

83η ΔΕΘ (2018) Τιμώμενη χώρα ΗΠΑ

Η παρουσία της ΕΛΣΤΑΤ στη ΔΕΘ επικεντρώθηκε στη Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα. Πλήθος σχολείων όλων των βαθμίδων ήρθαν σε επαφή με τη στατιστική μέσα από ένα εκτεταμένο πρόγραμμα επισκέψεων.

Ταυτόχρονα, παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά τα εκπαιδευτικά τετράδια της ΕΛΣΤΑΤ «Οι αριθμοί και η ζωή μας» και έγινε αναλυτική αναφορά στον Διαγωνισμό στη Στατιστική. Επίσης, έγινε εκτενής παρουσίαση του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων.

Τέλος, παρουσιάστηκε ειδικό έντυπο με στατιστικά στοιχεία αποκλειστικά για τους νέους στην Ελλάδα, με τίτλο «Οι νέοι στην Ελλάδα», και το έντυπο «Ελλάδα - ΗΠΑ μέσα από αριθμούς».

84η ΔΕΘ (2019) Τιμώμενη χώρα ΙΝΔΙΑ

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας, παρουσιάστηκε για πρώτη φορά η πλατφόρμα «Απογραφή στο Σχολείο» (census@school). Πολύ σημαντική ήταν η παρουσίαση του Προγράμματος European Master in Official Statistics (EMOS), του δικτύου προγραμμάτων το οποίο παρέχει μεταπτυχιακή εκπαίδευση στον τομέα των επίσημων στατιστικών (Official Statistics) σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Έγινε εκτενής αναφορά, για μια ακόμα χρονιά, στον Διαγωνισμό στη Στατιστική, αλλά και στον Διαγωνισμό Γραφιστικής για το λογότυπο της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2021, του οποίου τα αποτελέσματα είχαν ανακοινωθεί τον Μάιο του 2019.

Τέλος, διανεμήθηκε το έντυπο για τη σχέση της Ελλάδας με την τιμώμενη χώρα, αφιερωμένο στην Ινδία.

2020: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ HELEXPO FORUM

Παρά τη σκληρή πραγματικότητα λόγω της πανδημίας του COVID-19, η ΕΛΣΤΑΤ, τηρώντας όλα τα προβλεπόμενα μέτρα, βρέθηκε για μία ακόμα φορά στη Θεσσαλονίκη συμπληρώνοντας το 60ό έτος συμμετοχής της στον θεσμό.

Στο «Thessaloniki Helexpo Forum», που προγραμματίστηκε στη θέση της ματαιωθείσας 85ης ΔΕΘ, προσκεκλημένος ομιλητής ήταν ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος. Τη χρονιά εκείνη, η ΕΛΣΤΑΤ διέθεσε στο κοινό όλο το υλικό αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

85η ΔΕΘ (2021) Τιμώμενη χώρα ΕΛΛΑΔΑ

Το 2021, η ΔΕΘ τίμησε τα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης. Η ΕΛΣΤΑΤ βρισκόταν σε ένα από τα πιο κομβικά σημεία της προετοιμασίας για την Απογραφή Πληθυσμού - Κατοικιών 2021.

Η παρουσίαση και προώθηση της Απογραφής αποτέλεσε το αποκλειστικό θέμα της ΕΛΣΤΑΤ στη ΔΕΘ του 2021. Τιμώντας, όμως, παράλληλα, τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, παρουσίασε ένα Λεύκωμα αφιερωμένο στις απογραφές από το 1821 έως και το 2021, με πλούσιο φωτογραφικό και αρχαιολογικό υλικό.

86η ΔΕΘ (2022) Τιμώνενη χώρα ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ

Το 2022, το κύριο θέμα στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ ήταν η παρουσίαση των πρώτων αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών που είχε πραγματοποιηθεί τον προηγούμενο χρόνο. Οι επισκέπτες είχαν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν τα πρώτα αποτελέσματα της Απογραφής που παρουσιάστηκαν με εύληπτο τρόπο, με τη βοήθεια infographics και διαδραστικών εργαλείων.

Με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022), η ΕΛΣΤΑΤ προχώρησε στην αναστατική έκδοση του ιστορικού δημοσιεύματος «Απογραφή Προσφύγων 1923», η οποία παρουσιάστηκε στο πλαίσιο της ΔΕΘ και περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία και ιστορική τεκμηρίωση για τη συστηματική καταγραφή του προσφυγικού πληθυσμού

της περιόδου.

Σημαντική θέση κατείχε και η παρουσίαση της προγραμματισμένης Επιθεώρησης Ομοτίμων (peer review) του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος. Οι επιθεωρήσεις ομοτίμων διενεργούνται από ομάδες ανεξάρτητων ειδικών που ακολουθούν μια κοινή μεθοδολογία προκειμένου να αξιολογήσουν τα Εθνικά Στατιστικά Συστήματα ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές και να διατυπώσουν συστάσεις για περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη των επιδόσεών τους.

Επισκέψεις μαθητών και καθηγητών από σχολεία της Βόρειας Ελλάδας πραγματοποιήθηκαν και στη διάρκεια αυτής της ΔΕΘ. Ενημερώθηκαν, μεταξύ άλλων, για τον σκοπό και τον τρόπο διεξαγωγής των Απογραφών Πληθυσμού και την αποτύπωση των αλλαγών στα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού της Ελλάδας από την κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 έως και τις μέρες μας, μέσω εκπαιδευτικού παιχνιδιού γνώσεων.

Τέλος, εμπλουτίστηκε, με την παρουσίαση νέου τεύχους, η σειρά εκπαιδευτικών τετραδίων «Οι αριθμοί και η ζωή μας».

87η ΔΕΘ (2023) Τιμώμενη χώρα ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στο πλαίσιο της παρουσίας της ΕΛΣΤΑΤ στην 87η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ), παρουσιάστηκαν αναλυτικότερα αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2021. Ένα από τα πιο ενδιαφέροντα εκθέματα αποτέλεσε η διαδραστική οθόνη αφής, μέσω της οποίας οι επισκέπτες είχαν τη δυνατότητα να πλοηγηθούν μόνοι τους και να αντλήσουν πληροφορίες για τον Μόνιμο Πληθυσμό ανάλογα με ποικίλα χαρακτηριστικά, όπως η ηλικιακή ομάδα, το φύλο, η ιθαγένεια, ο τόπος γέννησης, η οικογενειακή κατάσταση, αλλά και το μέγεθος και η σύνθεση των νοικοκυριών. Τα στοιχεία ήταν διαθέσιμα τόσο σε σύνολο Χώρας, όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, προσφέροντας έτσι μια πολυεπίπεδη και εξατομικευμένη εμπειρία πληροφόρησης.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις δράσεις για το νεανικό κοινό, με την ΕΛΣΤΑΤ να ενσωματώνει στο πρόγραμμά της εκδηλώσεις ειδικά σχεδιασμένες για μαθητές και σπουδαστές. Μέσα από το διαδραστικό εκπαιδευτικό παιχνίδι με τίτλο «Τα μυστήρια της Στατιστικής», οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν τη σημασία της στατιστικής στον σύγχρονο κόσμο, να εξοικειωθούν με την ορθή ερμηνεία των στατιστικών δεδομένων και να συζητήσουν περιπτώσεις όπου η στατιστική έχει χρησιμοποιηθεί με λανθασμένο ή

παραπλανητικό τρόπο – είτε από άγνοια είτε από σκοπιμότητα. Η δράση αυτή είχε ως σκοπό την ενίσχυση του στατιστικού αλφαριθμητισμού και την ανάδειξη της σημασίας της κριτικής σκέψης στην κατανόηση των δεδομένων.

Παρουσιάστηκε, επίσης, το νέο ειδικό ετήσιο δημοσίευμα της ΕΛΣΤΑΤ «Ελλάδα: Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης 2030», το οποίο, με σύγχρονα γραφιστικά μέσα, αποτυπώνει την πορεία της χώρας ως προς τους 17 Στόχους της Ατζέντας 2030 (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών. Η αποτύπωση βασίζεται σε επίσημα στατιστικά στοιχεία που καταρτίζονται, στο μεγαλύτερο μέρος τους, από την ΕΛΣΤΑΤ, η

οποία έχει και τον ρόλο του εθνικού στατιστικού συντονιστή για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η Βουλγαρία, ως τιμώμενη χώρα της ΔΕΘ για το 2023, είχε σημαντική παρουσία και στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ. Διανεμήθηκε το έντυπο «Ελλάδα - Βουλγαρία μέσα από αριθμούς» και στη βουλγαρική γλώσσα, ενώ κατά την τελετή των εγκαινίων, η συνεργασία των δύο εθνικών στατιστικών υπηρεσιών επιβεβαιώθηκε συμβολικά με την παρουσία υψηλόβαθμου στελέχους από το Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, που εκπροσώπησε επισήμως τη χώρα του.

88η ΔΕΘ (2024) Τιμώμενη χώρα ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στη ΔΕΘ του 2024, παρουσιάστηκαν τέσσερα εκτενή δημοσιεύματα με τα αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2021, σε επίπεδο Μεγάλης Γεωγραφικής Περιοχής, Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, καθώς και ένα δημοσίευμα με στοιχεία της Απογραφής αποκλειστικά για τα παιδιά 0-17 ετών.

Υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας με το Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, επισφραγίζοντας τις καλές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί με τη Στατιστική Υπηρεσία της γειτονικής χώρας.

Πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα: «Disaggregated data requirements to support public policies

towards furthering sustainable local integration in southeastern Europe». Ομιλητές ήταν ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, ο Πρόεδρος του Εθνικού Στατιστικού Ινστιτούτου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, Atanas Atanasov, και η Γενική Γραμματέας Βιομηχανίας, Βασιλική Λοΐζου.

Τέλος, σημαντικό κομμάτι της παρουσίας της ΕΛΣΤΑΤ στη ΔΕΘ ήταν ο Διαγωνισμός στη Στατιστική, η «Απογραφή στο Σχολείο» (census@school), το ολοκληρωμένο υλικό για τα εκπαιδευτικά τετράδια «Οι αριθμοί και η ζωή μας», για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, και το έντυπο που προσφέρεται κάθε έτος για την τιμώμενη χώρα, αφιερωμένο στη Γερμανία.

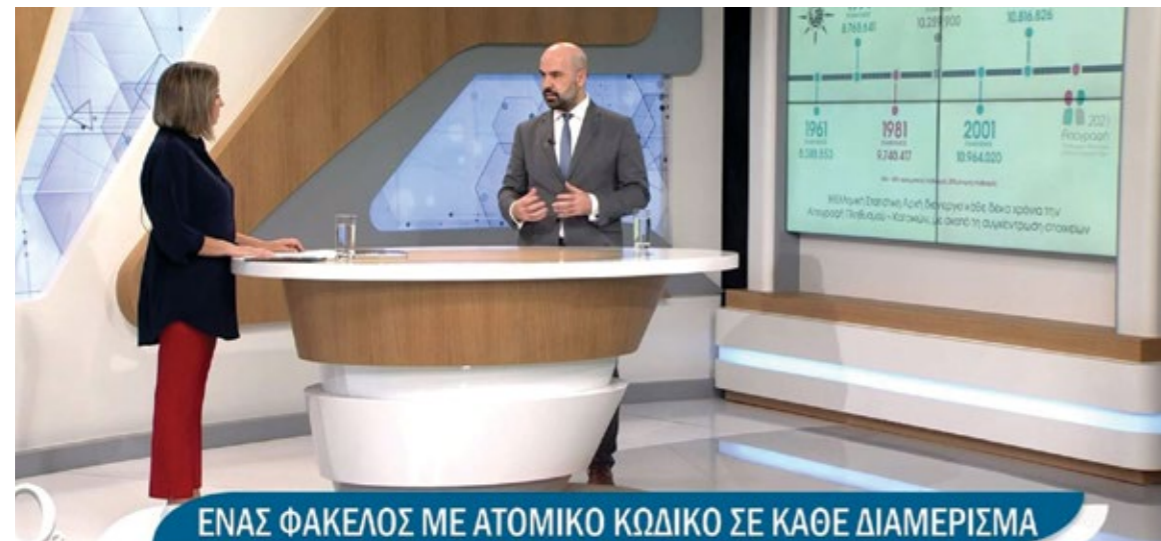
07

ΕΛΣΤΑΤ και ευρύ κοινό

Δημόσιες παρεμβάσεις και επικοινωνία με τα ΜΜΕ

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, έχει αξιοποιήσει τις συνεντεύξεις σε μέσα ενημέρωσης της Θεσσαλονίκης, τοπικής και περιφερειακής εμβέλειας, με στόχο την ενίσχυση της σχέσης της επίσημης στατιστικής με το ευρύ κοινό. Οι παρεμβάσεις του επικεντρώνονται στην ανάδειξη της σημασίας, της ποιότητας και της αξιοπιστίας των επίσημων στατιστικών στοιχείων. Οι δημόσιες τοποθετήσεις του δεν περιορίζονται στην απλή παρουσίαση δεδομένων, αλλά συμβάλλουν ενεργά στον δημόσιο διάλογο, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για αντικειμενική, υψηλής ποιότητας στατιστική πληροφόρηση, η οποία ενδυναμώνει τη διαβούλευση και υποστηρίζει τεκμηριωμένα τη χάραξη πολιτικών.

Στιγμιότυπο από τη συνέντευξη του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, στην εκπομπή «03 (όμικρον τρία)» στον τηλεοπτικό σταθμό ΕΡΤ3, 22 Οκτωβρίου 2021.
Πηγή: Αρχείο ΕΡΤ3

Έτσι, κατά τις περιόδους διεξαγωγής της Απογραφής Γεωργίας - Κτηνοτροφίας 2021, της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2021 και της Απογραφής Κτιρίων 2021, η ΕΛΣΤΑΤ ανέπτυξε στενή συνεργασία με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, ραδιοφωνικούς και

τηλεοπτικούς σταθμούς τοπικής, περιφερειακής, αλλά και εθνικής εμβέλειας, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών και τη διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής τους στις στατιστικές εργασίες.

Ενδεικτικά, στις 22 Οκτωβρίου 2021, ο Πρόε-

δρος της ΕΛΣΤΑΤ παραχώρησε συνέντευξη στον τηλεοπτικό σταθμό ΕΡΤ3 και την εκπομπή «03 (όμικρον τρία)», κατά την οποία ανέλυσε τη διαδικασία της πρώτης ηλεκτρονικής απογραφής

στην Ελλάδα, δίνοντας απαντήσεις σε κρίσιμους προβληματισμούς των πολιτών σχετικά με την εμπιστευτικότητα, την ασφάλεια των δεδομένων και τη χρήση τους.

«Η Απογραφή δεν έχει στόχο να συμπεριλάβει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Εκ των πραγμάτων έχει προσωπικά στοιχεία, όπως το όνομα, ο τόπος κατοικίας και οι συνθήκες διαβίωσης, αλλά δεν ζητούνται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Δεν ζητάμε πράγματα που έχουν να κάνουν με ασθένειες, πολιτικές πεποιθήσεις, συνδικαλιστική δράση, σεξουαλικό ή γενετήσιο προσανατολισμό. Πέρα από αυτό, ωστόσο, ακόμα και τα προσωπικά δεδομένα είναι απόλυτα εμπιστευτικά. Δεν “πηγαίνουν” σε καμία υπηρεσία του δημοσίου ή στην ΕΕ. Το ελληνικό δημόσιο είναι ένας από τους μεγάλους μας χρήστες και σε αυτόν θα “πάει” συγκεντρωτική πληροφορία, η οποία είναι αρκετά λεπτομερειακή από τη μία πλευρά ώστε να είναι χρήσιμη, είναι όμως και αρκετά συγκεντρωτική ώστε να μην αποκαλύπτεται με κάποιον τρόπο η ταυτότητα των απογραφέντων και των ερευνημένων. Αυτό για εμάς είναι κόκκινη γραμμή. [...] Η εμπιστευτικότητα είναι, άλλωστε, μία από τις πιο βασικές μας αρχές, ίσως η πιο βασική. Το να σεβόμαστε, δηλαδή, την εμπιστευτικότητα και αυτό που ονομάζουμε “στατιστικό απόρρητο”, την απόλυτη εμπιστευτικότητα της πληροφορίας σε εξατομικευμένο επίπεδο των ερευνημένων, είτε πρόκειται για άτομο είτε για επιχείρηση (γιατί άλλωστε έχουμε και τέτοιου είδους στατιστικές)».

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, τηλεοπτικός σταθμός ΕΡΤ3, εκπομπή «03 (όμικρον τρία)», συνέντευξη, 22 Οκτωβρίου 2021.

Σε επόμενη εμφάνισή του, στην εκπομπή «Περίμετρος» του ίδιου σταθμού (19 Νοεμβρίου 2021), ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ απάντησε αναλυτικά σε ερωτήσεις τηλεθεατών για τον τρόπο αυτοαπογραφής τους (π.χ.

για το πού θα απογραφεί Θεσσαλονικίος φοιτητής που σπουδάξει στην Ξάνθη), ενώ τόνισε εκ νέου τη σημασία της καθολικής συμμετοχής στην απογραφική διαδικασία.

«Η Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι εγγυητής της ποιότητας της συλλογής και της επεξεργασίας της πληροφορίας και της ασφάλειας των δεδομένων. Οι χρήστες, δηλαδή οι άνθρωποι που θα χρησιμοποιήσουν για τη δουλειά τους τη στατιστική πληροφορία που θα προκύψει από την Απογραφή, είστε όλοι εσείς. Είστε οι δημοσιογράφοι, είναι όλοι αυτοί που ασκούν και χαράσσουν την πολιτική (κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική κ.λπ.)».

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, τηλεοπτικός σταθμός ΕΡΤ3, εκπομπή «Περίμετρος», συνέντευξη, 19 Νοεμβρίου 2021.

Στο περιθώριο της συμμετοχής του, το 2020, ως προσκεκλημένου ομιλητή στο «Thessaloniki Helexpo Forum» –το πολιτικο-οικονομικό φόρουμ που διοργανώθηκε αντί της ματαιωθείσας, λόγω της πανδημίας COVID-19, 85ης ΔΕΘ, στο Συνεδριακό Κέντρο «Ιωάννης Βελλίδης»– ο Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος παραχώρησε δηλώσεις στους εκπροσώπους τηλεοπτικών σταθμών και ενημερωτικών ιστοσελίδων σχετικά με τον ρόλο και τη σημασία της ΕΛΣΤΑΤ στις τρέχουσες κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες, που αναμφίβολα επηρεάστηκαν από τις επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου του κορωνοϊού.

Στιγμιότυπο από τις δηλώσεις του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, κατά τη διάρκεια του «Thessaloniki Helexpo Forum», 14 Σεπτεμβρίου 2020.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

«Στο πλαίσιο του Φόρουμ αναδείξαμε τον ρόλο της ΕΛΣΤΑΤ ως Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας σε έναν συνδυασμό προκλήσεων που έχουν να κάνουν με την “Επανάσταση των Δεδομένων” και τις επιπτώσεις της πανδημίας, οι οποίες σχετίζονται άμεσα και με τη συλλογή

των δεδομένων. Ζητήσαμε, σε όλο τον αγώνα που γίνεται για την ψηφιοποίηση του κράτους, να υπάρχει πάντα κατά νου η κατανόηση και η συλλογική συνειδητοποίηση του πόσο σημαντικά είναι τα δεδομένα, πόσο σημαντική είναι η πρόσβαση σε πρωτογενή δεδομένα από την ΕΛΣΤΑΤ, προκειμένου να παραχθεί αξιόπιστη πληροφορία και βέβαια στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί για τη λήψη αποφάσεων».

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, «Thessaloniki Helexpo Forum», δήλωση, 14 Σεπτεμβρίου 2020.

Σε συνέντευξή του στον ραδιοφωνικό σταθμό του Αθηναϊκού-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων, στις 8 Νοεμβρίου 2024, ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ ανέδειξε τη βασική αποστολή των επίσημων στατιστικών αρχών και τη σημασία της στατιστικής πληροφορίας ως δημόσιου αγαθού.

«Η δουλειά μας είναι να μετασχηματίζουμε δεδομένα σε πληροφορία με τη μορφή στατιστικής πληροφορίας, ένας μετασχηματισμός που έχει κάποιους κανόνες με βάση τους οποίους γίνεται. Τα παίρνουμε και τα μετασχηματίζουμε σε αυτό το οποίο μπορεί να αναγνωσθεί και να γίνει κατανοητό από τους πολίτες. Στη σύγχρονη εποχή οι ανάγκες αυξάνονται, οι χρήστες θέλουν όλο και περισσότερη πληροφορία και τη “θέλουν τώρα”, καθώς χρειάζονται αυτή την πληροφορία άμεσα».

«Τα δεδομένα δεν είναι ιδιοκτησία κανενός, τα συλλέγουμε με σκοπό να παράξουμε πληροφορία και μόλις παράξουμε πληροφορία αυτά τα δεδομένα θα μπορούσαν να είναι διαθέσιμα, σεβόμενοι φυσικά πάντα τις αρχές με βάση τις οποίες καταρτίζονται οι επίσημες στατιστικές. Απώτερος στόχος πάντα των δεδομένων είναι να κάνουν “τη ζωή όλων μας καλύτερη”».

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, ραδιοφωνικός σταθμός του Αθηναϊκού-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ 104.9FM, συνέντευξη, 8 Νοεμβρίου 2024.

Πρωώθηση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων

Οι στατιστικές αποτελούν σύνολα δεδομένων δημόσιο αγαθό και εκ της φύσεώς τους πληρούν υψηλής αξίας προς όφελος της κοινωνίας, της τις προδιαγραφές για τη διάθεσή τους ως οικονομίας και του περιβάλλοντος. Συνιστούν ανοικτών δεδομένων.

Δήλωση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανόπουλου, στον τηλεοπτικό σταθμό ΕΡΤ3, 10 Μαρτίου 2025.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

«Τα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ έχουν όλα τα χαρακτηριστικά που μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι τηρούν τις προδιαγραφές της ανοιχτότητας, είναι δωρεάν και άμεσα διαθέσιμα στο κοινό».

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, τηλεοπτικός σταθμός ΕΡΤ3, δήλωση, 10 Μαρτίου 2025.

Στο πλαίσιο της υποστήριξης της ανοικτής πρόσβασης στα δεδομένα, η ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε δράσεις που διοργανώνονται με αφορμή την Ημέρα Ανοικτών Δεδομένων (Open Data Day – ODD), προωθώντας τη δυνατότητα ελεύθερης χρήσης, επαναχρησιμοποίησης και αναδιανομής των δεδομένων, υπό τους όρους της διαφάνειας και της αναφοράς προέλευσης.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η συμμετοχή του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων.

Θανόπουλου, στην ημερίδα «Open Data Day 2024» με θέμα «Ανοικτά Δεδομένα για την Προώθηση των Βιώσιμων Στόχων Ανάπτυξης (SDGs)», που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2024, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ), στη Σύνδο. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος (Open Knowledge Foundation Greece) και το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων του ΔΙΠΑΕ.

Ως κεντρικός ομιλητής, ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ ανέδειξε τον ρόλο και τις προκλήσεις «των ευρωπαϊκών επίσημων στατιστικών στο σταυροδρόμι των ανοικτών δεδομένων». Αναφέρθηκε στο παράδοξο της «Επανάστασης των Δεδομένων», τονίζοντας τον τεράστιο όγκο πληροφοριών που παράγεται καθημερινά με ποικίλους τρόπους. Παρουσίασε το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα, ανέλυσε τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι επίσημες στατιστικές και περιέγραψε το γενικό μοντέλο παραγωγής τους, αναδεικνύοντας τις προοπτικές τους στο ευρωπαϊκό περιβάλλον δεδομένων. Η παρέμβασή του υπογράμμισε την ανάγκη διαρκούς εξέλιξης και προσαρμογής των Στατιστικών Αρχών, ώστε να αξιοποιούνται με τον βέλτιστο τρόπο τα ανοικτά δεδομένα και να παρέχουν έγκυρα στοιχεία που να οδηγούν σε πιο στοχευμένες και αποτελεσματικές πολιτικές υπέρ της κοινωνίας.

Η συστηματική παρουσία της ΕΛΣΤΑΤ σε εκδηλώσεις σχετικές με τα ανοικτά δεδομένα συνεχίστηκε και τον Δεκέμβριο του 2024. Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, συμμετείχε ως ομιλητής στο «Workshop “Open Data”: Αξιοποίηση των Ανοικτών Δεδομένων προς όφελος της Κοινωνίας», που διοργανώθηκε από την Αντιπεριφέρεια Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στη Θεσσαλονίκη. Η συγκεκριμένη ημερίδα-workshop αποσκοπούσε στην παρουσίαση των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα των ανοικτών δεδομένων και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκών, ερευνητών, επαγγελματιών και δημόσιων φορέων. Στο πλαίσιο συμμετοχής του στο πάνελ με θέμα «Διαθεσιμότητα Ανοικτών Δεδομένων», ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ προέβαλε τη σημασία ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των ψηφιακών

Στιγμιότυπο από την τελετή βράβευσης της ομάδας KygO, που έλαβε το 1ο Βραβείο στον Διαγωνισμό «OpenUp Thessaloniki Climate 2025» (20 Ιουνίου 2025). Το βραβείο παραδίδουν στους Κυριάκο Ουζούνη και Κωνσταντίνο Κατσαούνη ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, και ο Χαράλαμπος Μπράτσας, Πρόεδρος του Ιδρύματος Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος και Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος. Η εφαρμογή AirQ που βραβεύτηκε προβλέπει την ατμοσφαιρική ρύπανση σε περιοχές της Θεσσαλονίκης και προσφέρει εξατομικευμένες συμβουλές υγείας βάσει του ιστορικού κάθε χρήστη.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

υποδομών της χώρας, με στόχο την απρόσκοπτη φιλοξενία, αξιοποίηση και διασύνδεση των ανοικτών δημόσιων δεδομένων. Επισήμανε, επίσης, ότι η διαλειτουργικότητα μεταξύ των δεδομένων διαφορετικών φορέων ενισχύει τη διαφάνεια, βελτιώνει τις διαδικασίες χάραξης πολιτικών και

δημιουργεί νέα πεδία καινοτομίας. Τέλος, ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο της ενεργού συμμετοχής των δημόσιων οργανισμών στη συλλογή και διάθεση ανοικτών δεδομένων, ως καταλύτη για λύσεις που βελτιώνουν την καθημερινότητα και ενδυναμώνουν τον ρόλο των πολιτών εντός της κοινωνίας.

Στιγμιότυπο από την τελετή βράβευσης στον Διαγωνισμό «OpenUp Thessaloniki Climate 2025» (20 Ιουνίου 2025).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Την επόμενη χρονιά, στις 10 Μαρτίου 2025, στο αμφιθέατρο του ΔΙΠΑΕ, στην ημερίδα «Open Data Day 2025: Αντιμετώπιση Σύγχρονων Προκλήσεων με Ανοικτά Δεδομένα», ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ αναφέρθηκε στις προκλήσεις και στους περιοριστικούς παράγοντες που σχετίζονται με τη διάθεση των στατιστικών ως συνόλων ανοικτών δεδομένων υψηλής αξίας, εξετάζοντας διεξοδικά τις θεμελιώδεις αρχές διαχείρισης και διάθεσης ανοικτών δεδομένων – δηλαδή τον εύκολο εντοπισμό, την προσβασιμότητα, τη

διαλειτουργικότητα και την επαναχρησιμοποίηση (αρχές «FAIR»).

Εξάλλου, συνεπής σε αυτήν την προσέγγιση, η ΕΛΣΤΑΤ εφαρμόζει διεθνείς ταξινομήσεις και πρότυπα, εμπλουτίζοντας διαρκώς τους παρεχόμενους μηχαναγνώσιμους μορφώτυπους και τα μεταδεδομένα των ερευνών της – ιδίως στους τομείς των δημογραφικών στοιχείων, των μακροοικονομικών δεικτών και των Απογραφών Πληθυσμού και Κατοικιών.

Στο ίδιο πλαίσιο, και με αφορμή την «Open Data

Day 2025», η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε ενεργά στον διαγωνισμό «OpenUp Thessaloniki Climate 2025», ανταποκρινόμενη στην πρωτοβουλία του Ιδρύματος Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος. Ο διαγωνισμός είχε ως στόχο την ανάπτυξη τεχνολογικών λύσεων για την κλιματική βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική

ευαισθητοποίηση, μέσω της αξιοποίησης συνόλων ανοικτών δεδομένων υψηλής αξίας. Η ΕΛΣΤΑΤ υποστήριξε τους 53 συμμετέχοντες προγραμματιστές, που ανέπτυξαν συνολικά 11 εφαρμογές, παρέχοντας σύνολα στατιστικών δεδομένων σε ανάλογους μορφώτυπους, πλήρη

Στιγμιότυπο από τη συμμετοχή του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στην ημερίδα με θέμα «Workshop "Open Data": Αξιοποίηση των Ανοικτών Δεδομένων προς όφελος της Κοινωνίας» (12 Δεκεμβρίου 2024).
Πηγή: Αρχείο Αντιπεριφέρειας Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κεντρικής Μακεδονίας

μεταδεδομένα, καθώς και εξειδικευμένη επιστημονική καθοδήγηση μέσω της Ομάδας Μεντόρων, στην οποία συμμετείχαν ο Πρόεδρος και στελέχη της Αρχής.

Η απονομή των βραβείων πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2025, στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας, παρουσία εκπροσώπων της κεντρικής διοίκησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, της πανεπιστημιακής κοινότητας, του Τύπου και κοινωνικών φορέων. Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος, ανακοίνωσε τα

αποτελέσματα και παρέδωσε τα βραβεία (που συνοδεύονταν μάλιστα από χρηματικά έπαθλα) στις ομάδες που διακρίθηκαν για τις εφαρμογές τους ως προς την πρωτοτυπία, τη βιωσιμότητα και τον κοινωνικό τους αντίκτυπο.

Μέσα από τέτοιες παρεμβάσεις και δράσεις εξωστρέφειας, η ΕΛΣΤΑΤ ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού στις επίσημες στατιστικές και προάγει τη χρήση των (ανοικτών) δεδομένων ως κρίσιμο παράγοντα στην τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων και στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Μαθητές σχολείου της Θεσσαλονίκης κατά τη διάρκεια επίσκεψής τους στο περίπτερο της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ).

Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

ΕΛΣΤΑΤ και νέα γενιά

Το σχολικό έτος 2017/2018 σηματοδότησε την έναρξη ενός θεσμού που κάθε χρόνο φέρνει τους μαθητές πιο κοντά στη στατιστική σκέψη: του Πανελληνίου Διαγωνισμού στη Στατιστική, μια κομβική πρωτοβουλία της ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο της Στρατηγικής της για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας στην Ελλάδα. Μέσα από διαδραστικές δοκιμασίες, στατιστικά ερωτήματα και ομαδικές εργασίες, μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων από κάθε γωνιά της Ελλάδας εξοικειώνονται με βασικές έννοιες της στατιστικής και μαθαίνουν να ερμηνεύουν αξιόπιστα δεδομένα με υπευθυνότητα και ακρίβεια.

Στιγμιότυπο από την τελετή βράβευσης των μαθητικών ομάδων που διακρίθηκαν στον 1ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική (σχολ. έτος 2017/2018), στις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Ο διαγωνισμός αφορά δύο ηλικιακές κατηγορίες, 16-18 ετών (Κατηγορία Α: «Λύκεια») και 14-16 ετών (Κατηγορία Β: «Γυμνάσια»), και περιλαμβάνει δύο φάσεις: την απάντηση διαδικτυακά σε ερωτήματα βασικών στατιστικών γνώσεων και την αναζήτηση στοιχείων από πηγές επίσημων στατιστικών δεδομένων, και, ακολούθως, την εκπόνηση ομαδικής εργασίας βασισμένης στα αποτελέσματα συγκεκριμένης κάθε φορά στατιστικής έρευνας. Οι ομάδες που διακρίνονται, προκρίνονται στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού, που διοργανώνεται από τη Eurostat, σε συνεργασία με τις εθνικές στατιστικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ.

Από το 2018 έως σήμερα, στις οκτώ διοργανώσεις του Πανελληνίου Διαγωνισμού στη Στατιστική έχουν συμμετάσχει συνολικά πάνω από 7.600 μαθητές, μέσα από σχεδόν 2.900 ομάδες, εκπροσωπώντας 699 σχολεία. Αξιοσημείωτο είναι ότι, παρά τις αντιξοότητες της πανδημίας της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, το σχολικό έτος 2020/2021, ο θεσμός παρέμεινε ενεργός, ενώ τα επόμενα χρόνια κατέγραψε εντυπωσιακή ανάκαμψη, στον δε 8ο Διαγωνισμό (σχολικό έτος 2024/2025) σημειώθηκε η μεγαλύτερη συμμετοχή μαθητών από όλες τις προηγούμενες χρονιές.

Τελετή βράβευσης των μαθητικών ομάδων που διακρίθηκαν στον 7ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική (σχολ. έτος 2023/2024), στις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά. Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ συγχαίρει τους διακριθέντες μαθητές της Θεσσαλονίκης.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Από το θρανίο... στην κορυφή της Ευρώπης! Στιγμιότυπο μαθητών από τη Θεσσαλονίκη κατά την τελετή βράβευσης του 6ου Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού στη Στατιστική (σχολ. έτος 2022/2023), στην έδρα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) στο Λουξεμβούργο. Την ελληνική αποστολή συνόδευσαν στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ (26 Ιουνίου 2023).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Η Θεσσαλονίκη πρωτοπορεί

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη σχολική κοινότητα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, η οποία διαχρονικά καταγράφει εντυπωσιακή συμμετοχή στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική: περίπου 3 στους 10 μαθητές που παίρνουν μέρος σε κάθε διοργάνωση προέρχονται από Γυμνάσια και Λύκεια της πόλης, συχνή είναι δε η συμμετοχή σχολείων από τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα με δύο ή και περισσότερες ομάδες μαθητών ανά διοργάνωση.

Όσον αφορά την πορεία των μαθητικών ομάδων στον Διαγωνισμό, πρέπει να αναφερθεί ότι ένα στα τρία σχολεία που έχουν λάβει διάκριση στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη, ενώ τα σχολεία της έχουν αποσπάσει τις περισσότερες διακρίσεις συνολικά στη σειρά αυτών των Διαγωνισμών.

Περαιτέρω, ομάδες από σχολικές μονάδες της Θεσσαλονίκης έφτασαν μέχρι την κορυφή και του ευρωπαϊκού βάρους: ομάδες Γυμνασίου κατέκτησαν τη δεύτερη θέση στην Κατηγορία Β (14-16 ετών) το 2022 (5ος Διαγωνισμός) και την πρώτη θέση στην ίδια κατηγορία τα επόμενα δύο έτη (6ος και 7ος Διαγωνισμός), με τις συμμετοχές Ευρωπαίων μαθητών να ξεπερνούν συνολικά κατ' έτος τα 20.000 άτομα. Οι ομάδες, στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού, κλήθηκαν να διαμορφώσουν ένα βίντεο με συγκεκριμένο θέμα κάθε χρόνο περιγράφοντας την κατάσταση στη χώρα τους και συγκρίνοντάς τη με άλλες χώρες μέσω της χρήσης επίσημων στατιστικών στοιχείων.

Η στατιστική άνθηση στη Θεσσαλονίκη δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαία ή συγκυριακή. Η πόλη διαθέτει ισχυρή παράδοση στις θετικές επιστήμες, με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα διεθνούς

Αναμνηστικά διπλώματα και μετάλλια που απονεμήθηκαν σε μαθητές της Θεσσαλονίκης κατά τον 7ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική (σχολ. έτος 2023/2024), που διοργάνωσε η ΕΛΣΤΑΤ.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

κύρους, όπως το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, να εμπνέουν τη φοιτητική αλλά και τη μαθητική κοινότητα. Πολλά σχολεία της περιοχής –δημόσια και ιδιωτικά– επενδύουν σταθερά στη μαθηματική και στατιστική εκπαίδευση, μέσα από ομίλους, προγράμματα αριστείας και καινοτόμες δράσεις εκτός ωρολογίου προγράμματος.

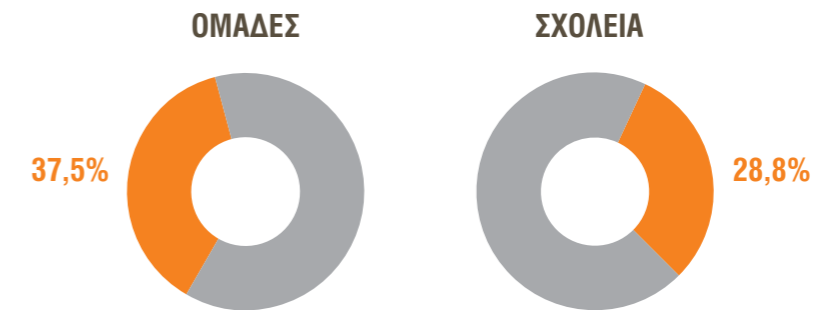
Επιπλέον, η Θεσσαλονίκη διαθέτει ένα ιδιαίτερα ενεργό δίκτυο εκπαιδευτικών, με καθηγητές που συχνά συνεργάζονται με την ΕΛΣΤΑΤ και ενθαρρύνουν συστηματικά τη συμμετοχή μαθητών σε διαγωνισμούς και ερευνητικά προγράμματα που προάγουν την ερευνητική σκέψη, τη δημιουργική έκφραση και τη συνεργασία.

Στιγμιότυπο από την τελετή βράβευσης των μαθητών των ομάδων που διακρίθηκαν στον 7ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό στη Στατιστική (σχολ. έτος 2023/2024), στις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ στον Πειραιά.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

1^{ος} - 8^{ος} Πανελλήνιος Διαγωνισμός στη Στατιστική: Σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Θεσσαλονίκης με διακρίσεις σε εθνικό επίπεδο

	ΟΜΑΔΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ
Σύνολο Χώρας	80	66
ΠΕ Θεσσαλονίκης	31	19

Αναμνηστικά διπλώματα, μετάλλια και πλακέτες που απονεμήθηκαν σε μαθητές και σχολεία που διακρίθηκαν στους Πανελλήνιους Διαγωνισμούς στη Στατιστική, που διοργανώνει η ΕΛΣΤΑΤ.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

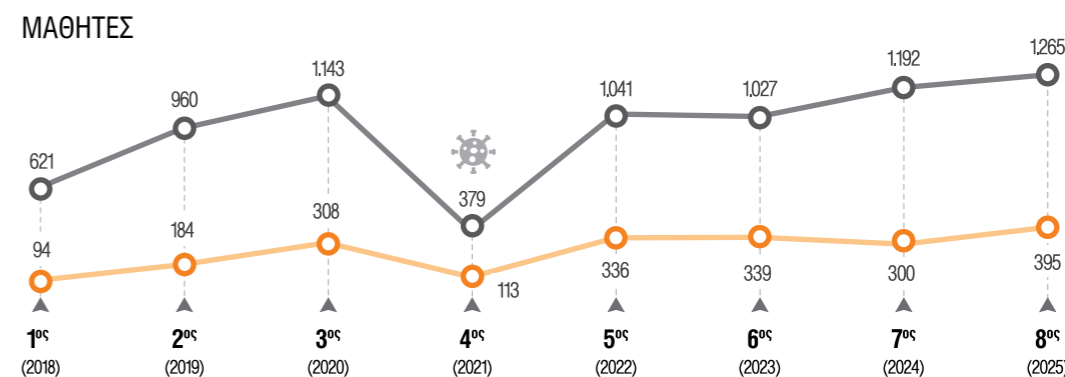
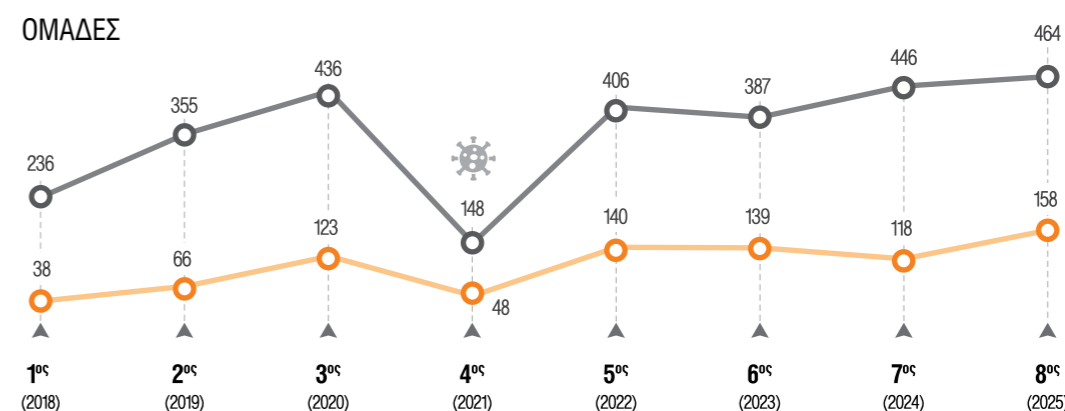
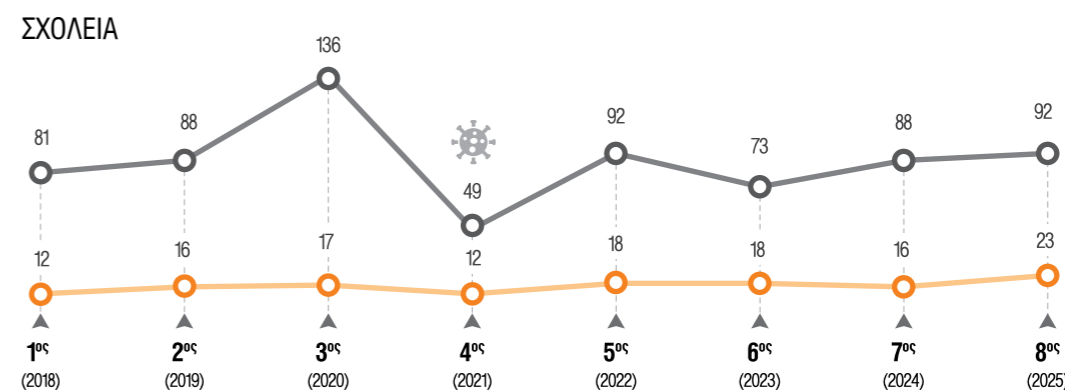
1^{ος} - 8^{ος} Πανελλήνιος Διαγωνισμός στη Στατιστική:
 Συμμετοχές σε σύνολο Χώρας και στην Περιφερειακή Ενότητα
 (ΠΕ) Θεσσαλονίκης

(Περιλαμβάνονται και οι δύο κατηγορίες σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στον διαγωνισμό: Κατηγορία Α «Λύκεια» και Κατηγορία Β «Γυμνάσια».)

	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ			ΠΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
	Σχολεία	Ομάδες	Μαθητές	Σχολεία	Ομάδες	Μαθητές
1 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2017/2018)	81	236	621	12	38	94
2 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2018/2019)	88	355	960	16	66	184
3 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2019/2020)	136	436	1.143	17	123	308
4 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2020/2021)	49	148	379	12	48	113
5 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2021/2022)	92	406	1.041	18	140	336
6 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2022/2023)	73	387	1.027	18	139	339
7 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2023/2024)	88	446	1.192	16	118	300
8 ^{ος} Διαγωνισμός στη Στατιστική (2024/2025)	92	464	1.265	23	158	395
ΣΥΝΟΛΟ	699	2.878	7.628	132	830	2.069

1^{ος} - 8^{ος} Πανελλήνιος Διαγωνισμός στη Στατιστική:
 Συμμετοχές σε σύνολο Χώρας και στην Περιφερειακή Ενότητα
 (ΠΕ) Θεσσαλονίκης

—●— Σύνολο Χώρας —○— ΠΕ Θεσσαλονίκης

Σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης με διακρίσεις στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική

	ΘΕΣΗ	ΣΧΟΛΕΙΟ
5ος Διαγωνισμός στη Στατιστική (2021/2022)	2η	Γυμνάσιο Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης
6ος Διαγωνισμός στη Στατιστική (2022/2023)	1η	Γυμνάσιο Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης
7ος Διαγωνισμός στη Στατιστική (2023/2024)	1η	Γυμνάσιο Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης
7ος Διαγωνισμός στη Στατιστική (2023/2024)	5η	Λύκειο Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Στιγμιότυπο μαθητών από το Γυμνάσιο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης κατά την τελετή βράβευσης στο Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής της Ισπανίας (Instituto Nacional de Estadística – INE), για την κατάκτηση, για δεύτερη συνεχόμενη φορά, της πρώτης θέσης στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική (Μαδρίτη, 26 Ιουνίου 2024).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Στιγμιότυπο μαθητών από το Γυμνάσιο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης μετά το πέρας της τελετής βράβευσης στο Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής της Ισπανίας (Instituto Nacional de Estadística – INE), για την κατάκτηση, για δεύτερη συνεχόμενη φορά, της πρώτης θέσης στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική (Μαδρίτη, 26 Ιουνίου 2024). Την ελληνική αποστολή συνόδευσαν στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ.
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Αναμνηστικό δίπλωμα και πλακέτα που απονεμήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) σε μαθητές της Θεσσαλονίκης, για την κατάκτηση της πρώτης θέσης στον 7ο Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό στη Στατιστική (26 Ιουνίου 2024).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

09

Το Φρούριο του Επταπυργίου.
Πηγή: επίκοο

Η Στατιστική Υπηρεσία Βορείου Ελλάδος

Η Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, συστάθηκε με το Π.Δ. 73/2019 και αποτελεί μια ουσιαστική οργανωτική αναβάθμιση, όχι μόνο σε διοικητικό επίπεδο, αλλά και ως στρατηγική επιλογή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για την ενίσχυση της παρουσίας της στη Βόρεια Ελλάδα. Η νέα Διεύθυνση έχει υπό την ευθύνη της το σύνολο των Περιφερειακών Υπηρεσιών Στατιστικής (ΠΥΣ) της Βόρειας Ελλάδας, διευκολύνοντας τον καλύτερο συντονισμό του έργου τους, την

άμεση επίλυση επιχειρησιακών θεμάτων και τη δημιουργία ενός δικτύου συνέργειας και υποστήριξης.

Η επιλογή της Θεσσαλονίκης για τη φιλοξενία της νέας Διεύθυνσης υπογραμμίζει τον ρόλο της πόλης ως διοικητικού, οικονομικού, πολιτιστικού και επιστημονικού κέντρου της ευρύτερης περιοχής. Η στενή συνεργασία με τοπικούς φορείς, η συμμετοχή σε ερευνητικές και εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και η διοργάνωση δράσεων στατιστικής παιδείας ενισχύουν

Πρεμιέρα για τον θεσμό των μαθητικών επισκέψεων στη Θεσσαλονίκη, με μαθητές του 2ου Γενικού Λυκείου Χορτιάτη, και εγκαίνια για τη νέα αίθουσα της Βιβλιοθήκης της Διεύθυνσης Στατιστικής Βορείου Ελλάδος από τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιο Κων. Θανάπουλο (2019).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

Οι τελειόφοιτοι του πιστοποιημένου με EMOS μεταπτυχιακού προγράμματος «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), έγιναν δεκτοί, για την πρακτική τους άσκηση, από τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιο Κων. Θανάπουλο, στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος (2021).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

περαιτέρω την αποστολή της Υπηρεσίας και προάγουν τη στατιστική επιστήμη στη Βόρεια Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αποστολής της, συστάθηκε για πρώτη φορά στη Διεύθυνση και Τμήμα Βιβλιοθήκης και Πληροφόρησης, το οποίο στεγάζει τη νέα βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ στη Θεσσαλονίκη. Ο χώρος αυτός λειτουργεί όχι μόνο ως εσωτερικό εργαλείο τεκμηρίωσης και επιμόρφωσης για το προσωπικό, αλλά και ως κέντρο πληροφόρησης ανοικτό στην κοινωνία, με δυνατότητα επισκέψεων από σχολεία και φοιτητές, φιλοξενία εκπαιδευτικών δράσεων και διασύνδεση με την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Η ΕΛΣΤΑΤ, με την παρουσία της στη Θεσσαλονίκη, καθιερώνει την πόλη ως σημαντικό κόμβο για την παραγωγή, διάδοση και καλλιέργεια των επίσημων στατιστικών της χώρας.

Οι τελειόφοιτοι του πιστοποιημένου με EMOS μεταπτυχιακού προγράμματος «Στατιστική και Μοντελοποίηση» του Τμήματος Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) παρακολουθούν την παρουσίαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, Αθανάσιου Κων. Θανάπουλου, στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης στη Διεύθυνση Στατιστικής Βορείου Ελλάδος (2021).
Πηγή: Αρχείο ΕΛΣΤΑΤ

10

Ομπρέλες, γλυπτό του Γιώργου Ζογγολόπουλου, στη Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης.
Πηγή: wirestock

Πηγές - Βιβλιογραφία

Cuinet, Vital. (1890). *La Turquie d'Asie: Géographie administrative, statistique, descriptive et raisonnée de chaque province de l'Asie-Mineure*. Paris: Ernest Leroux.

Βασίλειον της Ελλάδος. Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. (1915). *Απαρίθμησις των κατοίκων των νέων επαρχιών της Ελλάδος του έτους 1913*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Βασίλειον της Ελλάδος. Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. (1921). *Πληθυσμός του Βασιλείου της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 19 Δεκεμβρίου 1920. Πραγματικός πληθυσμός κυρωθείς διά του από 31 Αυγούστου 1921 Β. Διατάγματος*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Ελληνική Δημοκρατία. Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1928). *Απογραφή του Πληθυσμού της Ελλάδος κατά την 19 Δεκεμβρίου 1920. Γενικά στατιστικά αποτελέσματα*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Βασίλειον της Ελλάδος. Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1935). *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της Ελλάδος της 15-16 Μαΐου 1928. Πραγματικός πληθυσμός κυρωθείς διά του από 23 Νοεμβρίου 1928 Διατάγματος*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Βασίλειον της Ελλάδος. Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1950). *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 16 Οκτωβρίου 1940. Πραγματικός πληθυσμός κατά νομούς, επαρχίας, δήμους, κοινότητας, πόλεις και χωριά*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Βασίλειον της Ελλάδος. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1955). *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 7ης Απριλίου 1951. Πραγματικός πληθυσμός κατά νομούς, επαρχίας, δήμους, κοινότητας, πόλεις και χωριά*. Εν Αθήναις: Εθνικόν Τυπογραφείον.

Βασίλειον της Ελλάδος. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1964). *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών της 19 Μαρτίου 1961. Τόμος Ι: Πληθυσμός κατά γεωγραφικές και διοικητικές υποδιαιρέσεις*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Βακαλόπουλος, Απόστολος Ε. (1972). *Ιστορία της Θεσσαλονίκης, 316 π.Χ. - 1912*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Μ. Μπαρτζουλιάνος.

Ελληνική Δημοκρατία. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1980). *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών της 14ης Μαρτίου 1971. Τόμος Ι: Πληθυσμός κατά γεωγραφικές και διοικητικές υποδιαιρέσεις*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Ελληνική Δημοκρατία. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1994). *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών της 5ης Απριλίου 1981. Τόμος Ι: Πληθυσμός κατά γεωγραφικές και διοικητικές διαιρέσεις*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Ελληνική Δημοκρατία. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (1994). *Πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφή της 17ης Μαρτίου 1991 κατά νομούς, επαρχίες, δήμους, κοινότητες και οικισμούς (κυρώθηκε με την 24197/Γ' 3812/24-11-1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών)*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Ελληνική Δημοκρατία. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. (2003). *Πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφή της 18ης Μαρτίου 2001 κατά νομούς, δήμους, κοινότητες, δημοτικά/κοινοτικά διαμερίσματα και οικισμούς (κυρώθηκε με την 6821/Γ5-908/4-6-2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης)*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Μαζάουερ, Μαρκ. (2005). *Θεσσαλονίκη, πόλη των φαντασμάτων: Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι, 1430-1950*. Μετάφραση: Στ. Μπέης. Αθήναι: Αλεξάνδρεια.

«Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας», φ.698/τ.Β' (20.03.2014).

Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2021). *Απογραφές Πληθυσμού - Κατοικιών, 1821-2021*. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Ελληνική Δημοκρατία. Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2023). *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2021 (Μόνιμος πληθυσμός)*. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Όλες οι εκδόσεις της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) που αφορούν τις έρευνές της, καθώς και τις Απογραφές, είναι διαθέσιμες και ηλεκτρονικά στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της στον σύνδεσμο: <http://dlib.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>

Το έντυπο υλικό που διατίθεται στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ανά έτος, είναι διαθέσιμο και ηλεκτρονικά στον σύνδεσμο: <https://www.statistics.gr/el/tif>

Πληροφορίες για τη Στρατηγική της ΕΛΣΤΑΤ για την Ανάπτυξη της Στατιστικής Παιδείας, καθώς και σχετικό εκπαιδευτικό υλικό, είναι διαθέσιμα και ηλεκτρονικά στον σύνδεσμο: <https://www.statistics.gr/el/edu>

Ευχαριστίες

Αντιπεριφέρεια Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κεντρικής Μακεδονίας

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, Ψηφιακές Συλλογές

Γενικά Αρχεία του Κράτους - Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας

Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat)

Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος (Open Knowledge Foundation Greece)

Παναγιώτης Στόλης / FOTOCREATIONS

Τηλεοπτικός σταθμός ΕΡΤ3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

20
25

#GreekDataMatter
www.statistics.gr

Hellenic Statistical
Authority

ELSTAT

@StatisticsGR

statistics.gr

statistics.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ISBN: 978-618-5884-10-9

9 786185 884109

